

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET

N:R 41 (772).

LÖRDAGEN DEN 12 OKTOBER 1901.

14:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 6:— IDUNS PRAKTUFPLAGA > 8:— IDUNS MODETIDN. MED PL. > 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. > 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKO GATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46.	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	---	---	---

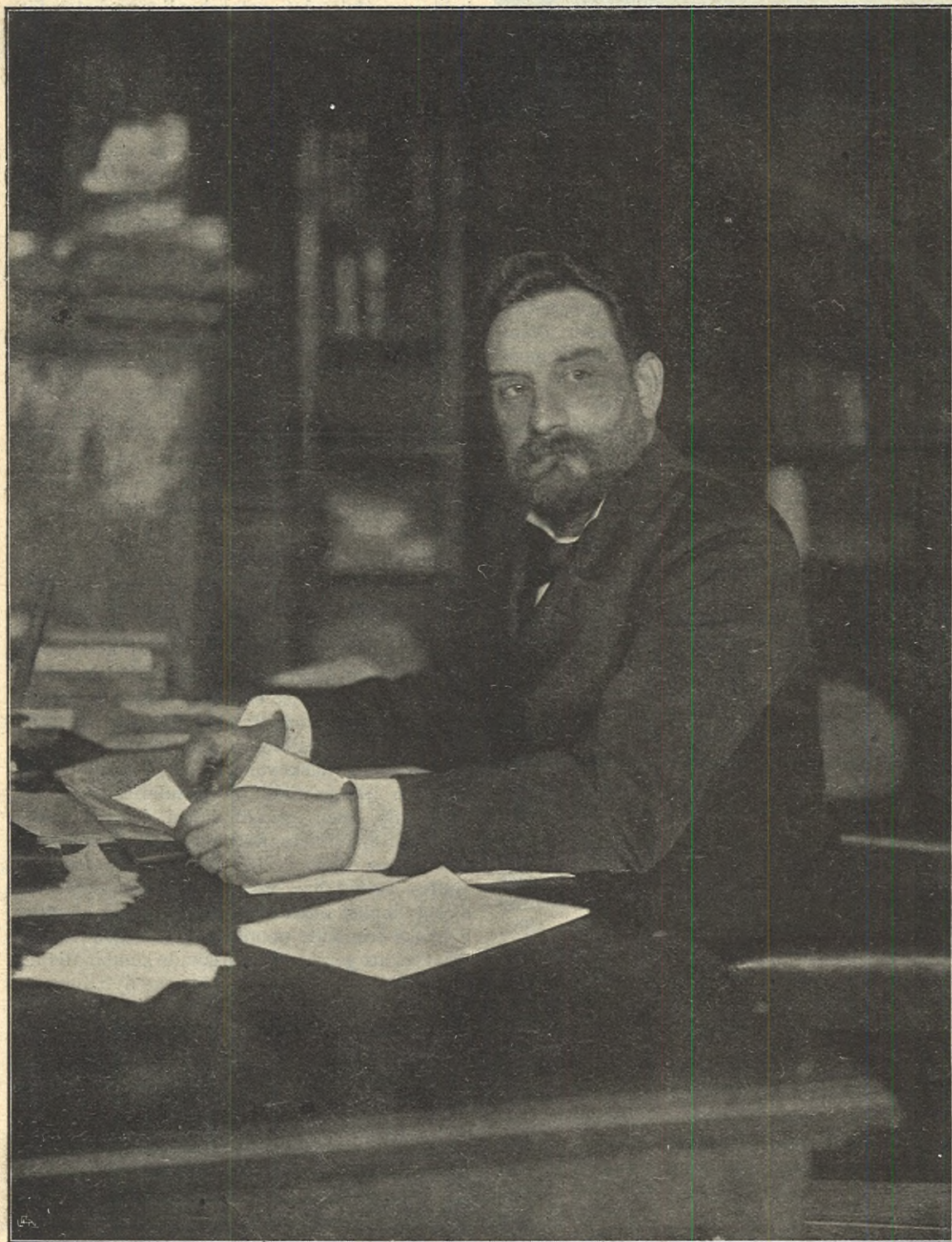
KARL WARBURG.

DÅ FRÅN OCH MED den 1 innevarande oktober Svenska akademins Nobelinstitut och det därmed förenade storartade biblioteket träd i regelbunden verksamhet och då denna institution i mindre vanlig grad torde komma att påkalla den allmänna uppmärksamheten både inom vårt land och i hela den civiliserade världen, har »Idun» för sin del velat hugfästa den betydelsefulla händelsen genom att i dagens nummer meddela några interiörer från institutionens präktiga lokaler och bilden af den man, som är bibliotekets styresman och främste drifvande kraft.

Det är förvisso ingen obekant, det är en välkänd man, hvilkens på en gång jovialiska och energiska drag blicka emot oss från denna bild. Såsom skriftställare, tidningsman, vetenskaplig forskare, föreläsare och lärare, nitisk konstvän och initiativkraftig främjare af kulturella intressen i allmänhet, har professor *Karl Warburg* nu sedan många år gjort sig känd och uppskattad i vida kretsar. Hans ovanligt vinnande, lätt tillgängliga personlighet, för hvilken den annars i vårt land tyvärr alltför vanliga byråkratiska stelheten och »viktigheten» äro fullkomligt främmande, den oskrymtade hjärtlighet, kvicksilfverartade liflighet och nästan studentikosa humor, som präglar hans umgänge, samt den äkta frisintheten i hela hans uppfattning ha dessutom gjort honom hjärtligt afhållen af dem, som med honom träd i närmare beröring, och med fog kan sägas, att han tillhör antalet af våra populära män.

Professor Warburgs mångsidiga verksamhet torde till sina hufvuddrag vara allmänt bekant. Några data må dock beledsaga bilden.

Karl Warburg är göteborgare, född den 23 november 1852 af en släkt, som i öfver ett sekel deltagit i Göteborgs merkantila, kulturella och kommunala lif. Kusin till den sjutton år äldre Carl Simon Warburg, den tyvärr för tidigt bortgångne, talangfulle och varmhjärtade utgifvaren af »Svensk månadskrift för fri forskning och allmänbildning» (i hvilken Viktor Rydberg först offentliggjorde sina afhandlingar om »Jehovahtjänsten» och »Medeltidens magi»), torde han redan från barndomen erhållit kraftiga litterära väckelser. 1870 student i Upsala, kom han tidigt in i den trängre krets, som omgaf den ädle filosofen Pontus Wikner, hvilkens fina, genombildade personlighet på alla, som hade lyckan känna honom eller åtnjuta hans undervisning, verkade som ett lefvande »sursum corda». 1873

PROFESSOR KARL WARBURG I NOBELINSTITUTETS BIBLIOTEK.

FOTO FÖR IDUN AF HOFFOTOGRAFEN A. BLOMBERG.

INTERIÖR FRÅN NOBELINSTITUTETS BIBLIOTEK. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

blef Warburg filosofie kandidat och 1876 filosofie licentiat. Det var, enligt hans egen uppgift, ursprungligen hans afsikt att utbilda sig till publicist, och hans akademiska studier omfattade i följd däraf främst de för detta kall viktiga kunskapsgränarna historia, statskunskap och litteraturhistoria. Men Carl Rupert Nybloms liffulla undervisning drog honom att allt afgjordare lägga hufvudvikten på de ästhetiska disciplinerna. Hans gradualafhandling omfattade ett litteraturhistoriskt ämne («Det svenska lustspelet under Frihetstiden»), och samma år kallades han till docent i denna vetenskap. Såsom sådan tjänstgjorde han emellertid blott ett år. Från 1874 hade han lämnat bidrag till »Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning», och han ingick 1877 såsom fast medarbetare i nämnda tidnings redaktion och bosatte sig i fädernestaden, sedan han nämnda år trädte i gifte med Betty Drucker af en känd Köpenhamnsläkt.

Publiciteten behöll alltså segern, och med hela sitt lifliga sinnes ifver kastade sig nu Warburg öfver tidningsmannarbetet. Han hade också häri den bästa skola: Sven Adolf Hedlund var tidningens redaktör och Viktor Rydberg dess främste medarbetare. Warburg påverkades starkt af dessa båda och blef snart vid sidan af dem tidningens främsta kraft. Dess litterära och konsthistoriska afdelning var hans egentliga område, men därjämte del-

Ytterligare en framstående auktoritets intyg: Difteribakterien dödas af AZYMOL på $\frac{1}{3}$ minut, Tyfus-bakterien dödas af Azymol på $\frac{1}{2}$ minut, Mjeltbrandsbakterien dödas af Azymol på $\frac{1}{2}$ minut, Sår- och Varbakterien dödas af Azymol på $\frac{1}{2}$ minut. Redan $\frac{1}{5}$ proc. AZYMOL hämmade växten af samtliga nämnda bakterier.

Köpenhamn den 8 december 1900.

V. Stein, professor.

OBS! AZYMOL är det bästa till dagligt bruk för munnens vård, mot smitta, för sårbehandling, ekzem, reformar, finnar, hudutslag.

Till hudens förskönande och vård bör man köpa F. PAULI'S BALSAM-TVÄL. Prisbelönt London, Chicago, Wien, Paris, Stockholm 1897 erhöi F. PAULI'S BALSAMTVÄL högsta utmärkelse och guldmedalj.

tog han flitigt nog, i synnerhet under Hedlunds frånvaro vid riksdagarna, i dess politiska afdelning.

Hans utmärkta tidningsmannagenskaper blefvo snart allmänt bekanta — mången sätter ännu i dag Warburg-tidningsmannen öfver Warburg-litteraturforskaren — och under medlet af 1880-talet var det starkt ifrågasatt, att han skulle öfvertaga ledningen af en stor hufvudstadstidning («Aftonbladet»), liksom äfven senare förslag i liknande riktning framkastats. Men häremot gjorde nu vetenskapsmannen hos honom opposition. Warburg hade aldrig helt öfvergifvit sin vetenskap för det publicistiska arbetet — därtill var den honom allt för kär — och han befarade med skäl, att han såsom redaktör för en stor daglig tidning skulle nödgas helt uppgifva de vetenskapliga forskningarna och den skriftställareverksamhet, som för honom voro ett oafvisligt behof, och åt hvilka han med sin nästan otroliga arbetsförmåga medhunnit att offra tid midt under det trägna arbetet med publicistiska och andra värf. Valet underlättades äfven helt säkert däri genom, att Warburg ägt den oskattbara lyckan att kunna totalt bortse från alla ekonomiska hänsyn.

Redan år 1878 hade Warburg, efter C. D. af Wirsén, kallats till bibliotekarie vid Göteborgs museum och för denna institutions utveckling och förkofran arbetat med sitt vanliga eller, rättare sagdt, ovanliga nit. Han var ock den förste, som väckte förslag om dess nya byggnad och den ifrigaste i striden för medels beviljande till densamma. Han deltog äfven i öfrigt med lif och lust i det kommunala och kulturella lifvet i Göteborg. Så var han en af sällskapet »Gnistans» stiftare och mångårig ledamot af Göteborgs musei konstnämnd — på grund af donators föreskrift utvalde, inköpte och ordnade han museets samling af afgjutningar efter antika skulpturverk — och i Göteborgs Vetenskaps- och vitterhetssamhälle har han varit en i ordets egentliga mening »arbetande» ledamot (tvänne särskilda gånger dess ordförande) o. s. v., o. s. v.

Så kom 1890 Göteborgs högskola till stånd, och Warburg, som redan förut under flere år

verkat såsom offentlig föreläsare vid den Renströmska undervisningsfonden, som var en föregångare till högskolan, kallades nu till professor i ästhetik, litteratur- och konsthistoria vid den nya institutionen, som genast från början visade sig mer lifskraftig än dess syster i hufvudstaden. Warburg tycktes väl nu med de fastaste band bunden vid sin födelsestad, men en del omständigheter — bland annat en högt älskad fosterdotters död — medverkade dock till, att han började längta efter ett ombyte af verksamhetskrets, och då Nobelinstitutets kallelse kom, hörsammade han, likväl efter åtskillig tvekan, densamma och begärde föregående år afsked från sin professur. Å högskolans vägnar har dess rektor uttalat den djupa förbindelse, i hvilken hon stod till den afgångne läraren, och själf tog han i ett ypperligt tal sitt afsked från den studerande ungdomen, af hvilken han vetat att göra sig afhållen och uppbyren som få akademiska lärare.

*

Det nämndes härofvän, att Warburg aldrig helt uppgifvit det vetenskapliga arbetet för andra värf. Förteckningen på hans hit hörande, särskildt utgifna arbeten är ganska lång, och vi kunna ej här omnämna dem alla. Det må vara nog att erinra om hans *Svensk litteraturhistoria i sammandrag* — en förträfflig lärobok, som äfven utgått i fem upplagor — om de litterära monografierna *Olof Dalin* (som bekant belönt med Svenska akademiens stora pris), *Anna Maria Lenngren, Lidner, Karl August Ehrensward* och *Viktor Rydberg* — den sista, den mest omfattande vi äga i svensk litteratur — om hans stora, i samarbete med Henrik Schück utgifna *Illustrerad svensk litteraturhistoria* och de många mindre omfattande afhandlingar i litterära och konstnärliga ämnen, som flutit ur hans flitiga penna. Särskildt omnämmande förtjäna äfven de af honom redigerade upplagorna af Pontus Wikners vittra skrifter, Anna Maria Lenngrens Skalde försök och Viktor Rydbergs skrifter, den sistnämnda försedd med upplysande kommentarier af utgifvaren.

Alla dessa arbeten förråda en lefvande forskningshåg och en omfattande beläsenhet. Det, som är mest förvånande, är dock kanske, att författaren medhunnit dem alla. Det skulle väl ej heller varit möjligt, om ej här vetenskapsmannen tillgodogjort sig publicistens förmåga att arbeta på en gång raskt och säkert. Stilens klarhet och liflighet förråda öfverallt den öfvade skriftställaren och vanställas ingestades af en falsk vetenskaplig tyngd. Warburg är liksom född till popularisator af sin vetenskap, men grundligheten i hans forskning bör ej förbises, därför att man ibland kanske finner honom ha arbetat väl raskt. I själfva verket har han gjort ej få upptäckter af betydelse inom litteraturhistoriens område. Schücks originella uppfattning och egendomliga förmåga att genom öfverraskande kombinationer ge allmänt bekanta fakta liksom nytt intresse äger han väl ej; men ingen kan utan orättvisa förneka, att han gjort sin vetenskap högt betydande tjänster, och att han skänkt den svenska litteraturhistorien flere arbeten af högt och bestående värde. Måhända har han dessutom sitt standardverk ännu oskrifvet; sedan flere år har han nämligen gjort förarbeten till ett omfattande verk öfver vår svenska litteraturhistoria efter 1825, och hans önskan att i Stockholm få ägna sig åt arkivforskning i och för detta arbete var nog den ej minst bidragande orsaken till hans flyttning från Göteborg.

*

C. W. Schumacher
Kongl. Hofleverantör.
Norrländsgatan 17, Stockholm.

NYHET!
Mätlade brödsorter.

HUSHÅLLSBRÖD, å 42 och 25 öre.
mätladt hvetebröd
HUSHÅLLSBRÖD, å 38 och 25 öre.
r ätladt rågsiktbröd

BRÖD HUSHÅLLS- om 1 kilo, 30 öre
etter Ljimpbröd
vikt. PREUSSISKT om 1 kilo, 35 öre.
bröd

»Rätte mannen på den rätta platsen» — se där det omdöme Göteborgs högskolas rektor fällde om prof. Warburgs öfvertagande af bibliotekarietjänsten vid Svenska akademiens Nobelinstitut, och detta omdöme kommer helt visst att bekräftas af den allmänna rösten. Det har nog tarfvats prof. Warburgs omfattande bokkännedom och drifvande förmåga att på den jämförelsevis korta tiden ha kunnat få detta bibliotek till stånd. Det är sant, det är ej färdigt än, men man ser redan nu hvad det skall blifva, och det är med en känsla af förvåning och beundran man genomvandrar de präktiga salarna, där världslitteraturens yppersta namn lysa ned mot en från de många hyllorna, i upplagor och band, som väcka en bokväns förtjusning och hans odelade afund mot dem, som få tillbringa sin tid i detta sannskyldiga paradiset bland boksamlingar. Men så är det ju också något i sitt slag enastående, detta bibliotek vill erbjuda, och redan förrummet med sin ståtliga samling af världens yppersta tidskrifter ger en försmak af det hela. Det är väl också alla skäl att antaga, att detta bibliotek skall blifva ej endast en »katakomb med tankegrifter», utan en af forskare lifligt begagnad fyndgrufva till, såsom vi hoppas, nya uppslag och »upptäckter inom litteraturhistoriens vidsträckt område. Detta är ju afsikten, och när den fylles, när utländska lärde finna vägen till det märkliga kulturcentret uppe i höga nordn, som har att bjuda dem hvad de ej i eget land eller på närmare håll kunna finna, då har en af den ädle testatorns tankar gått i uppfyllelse till ära för vårt land.

J. A. RUNSTRÖM.

»ATT GÅ FRUN TILLHANDA».

HUR VÅRA FLICKOR HA DET OCH FÅ
DET I FRÄMMANDE HEM.

I.

HURU OTALIGA GÅNGER under årets lopp får man ej läsa de orden: »att gå frun tillhanda». Än är det flickor, än matmödrar som annonsera, men huru mången af dem har klart för sig, hvad en sådan plats innebär. Jag för min del vill härmed höja ett varningsrop ej allenast till flickorna, utan äfven till matmödrarna; jag vill säga till dem alla: Besinna hvad din frid tillhör!

Detta varningsrop låter ju underligt, men då jag har ganska stor lifserfarenhet och sett mycket af världen, vill jag här andraga några skäl för min varning.

Nu måste vi först tänka på, hvilka det i regel är, som ta »bättre flickor» till hjälpredor. Det är i de flesta fall en sådan husmoder, som har så mycket att göra, att hon ej kan reda sig med en jungfru, men har ej heller råd att hålla två. Så tar hon en »bättre flicka» som hjälp under den glada förhoppningen, att hon mot ringa eller ingen ersättning blir befriad från en stor del af sitt arbete och dessutom får det nöjet att ha en bildad flicka att tala vid. Dessutom har hon ju någon att lita på, då hon går ut, någon, som har uppsikt öfver barn och jungfru. Allt ser så lofvande ut, alldenstund den sökande bättre flickan ser snäll och behaglig ut samt är kunnig i litet af hvarje, då hon är uppfostrad i ett godt, ordningsfullt hem.

Men huru besviken blir matmodern ej. Det visar sig snart, att hjälpredan har mycket liten aning om hushållsgöromål, hvilket ej är så underligt, då hon aldrig brytt sig om att

deltaga däri i hemmet. Hon till och med saknar allt intresse för hushållet; hon har endast sökt platsen för att »komma ut ett slag». Så uppstå oordning och oreda i kök och skafferi, där förr ordning härskade. Jungfrun, som snart kommit underfund med »frökens» okunnighet, har ej lust att lyda hennes befallningar, utan svarar vanligen med ett nosigt: »Det kan fröken göra själf». Om då matmodern förhåller sin jungfru det orätta i hennes uppförande, svarar hon vanligen: »Skall 'den där' kommendera mig, då flyttar jag genast.» Som man ej gärna afskedar en tjänare, som man är van vid och som man ej så lätt kan få ersatt, har husmodern ej annat att göra än att med egen hand ställa i ordning i sitt hem. Hon får nu mer arbete än förut samt dessutom höra osämja och se sura miner, och det är väl ej underligt, att hon ej kan visa sin hjälpreda samma vänliga leende, som då hon först kom i huset. Den stackars främmande flickan känner allt för väl, att hon ej kan vara »till lags», och äfven hon har mist sitt glada och behagliga väsen.

Jag måste nu äfven tala några ord om den unga flickans förhållande till »herrn i huset». Är flickan ful (ja, det finns verkligen fula flickor), då tycker »herrn» i vanliga fall, att hon är ett onödigt påhäng. Han aktar sig naturligtvis för att uttala detta högt, men hustrun, som förstår hvarje skiftning i sin makes drag, ser hans besvärade och missnöjda min. Är flickan däremot vacker, är herrn ovanligt artig och förekommande mot henne, frågar hvarför hon ser sorgsen ut och får då ofta höra klagomål öfver, att hans hustru ej är nog vänlig med mera. Den unga, oerfarna flickan känner sig ej litet smickrad öfver »herrns» uppmärksamhet samt betalar med leenden och blickar, som försätta »herrn» i eld och lågor. (Män, äfven äldre, äro vanligen mycket eldfångda af sig.) Huru detta kan sluta, vet en hvar, då det gifves exempel på, att »bättre» hjälpredor af »herrn i huset» blifvit brännmärkta för hela sitt lif. Hvad hustrun därvid känner, förstår ju hvarje kvinna. Både hennes egen frid och husfriden äro borta, och orsaken därtill är den »bättre» hjälpredan. Jungfrun är det ej så farligt för, då hon är mera afskild från familjen och i alla händelser ej behandlas som familjemedlem.

Hvarför skall husmodern genom att införa en främmande i hemmet förstöra det heliga kärlekens och fridens band, som förenar hemmets *rätta* medlemmar? Det är fullkomligt sant, då det säges, att i ett hem är det för litet med en medlem, lagom med två, men för mycket med tre. Barnen, som äro ett med föräldrarna, räknas då ej. Jag förstår ej, huru en mor, som ju bör ha en smula kännedom om lifvet och människorna, vågar sända sina döttrar till ett främmande hem. Finns det någon härligare syn än att se ett harmoniskt hem, där modern och de fullvuxna döttrarna i kärlek och ömsesidig förståelse arbeta för att göra allt så trefligt som möjligt för make och fader eller söner och bröder och af dem erhålla kärlekens lön för sin möda. I de flesta fall bli sådana hemmadöttrar gifta förr än andra, ty de unga männen känna, att just i ett sådant hem kunna de söka sin lycka.

Hvad är då orsaken till, att många flickor nödvändigt vilja från hemmet, fastän de af ekonomiska skäl ej äro tvingade därtill? Jag vill påstå, att det är föräldrarnas eget fel. De glömma allt för ofta, att af småbarnen ha blifvit riktiga människor som de själfva, med egna tankar, egna tycken och egen vilja. Det hjälper ej att dottern är 17 à 18 år, kanske mer; föräldrarna vilja tänka och handla för samt bestämma öfver henne, som om hon ännu

Aktiebolaget

K. M. Lundberg

har till instundande höstsäsong anordnat nya afdelningar för

Kappor, Klädningar
och
Sarneringsartiklar.

vore en liten skolflicka. Låt dottern bara känna, att hon är en fri, själfständig varelse; låt hennes anlag, om de äro goda, fritt utveckla sig. Ej alla flickor äro lifvade för hushållsgöromål, men om så är fallet, låt dem då, efter slutad skolgång, lära sig hushålls-sysslor just i hemmet. Om modern ej anser sig nog skicklig att själf undervisa, eller om dottern bör lära sig mer än modern kan, hvarför då ej ta hem en äldre kokerska eller bättre änkefru, som för en tid hjälper till att undervisa dottern? När sedan dottern kan sköta sig själf på egen hand, hvarför kunna då ej föräldrarna ge sin dotter en viss summa pengar, som hon har rättighet att använda efter eget godtfinnande? Låt dessutom dottern få resa ut litet allt ibland till andra städer, till badorter samt till andra vackra platser både i vårt land och utlandet, och jag tänker, att dottern skall ej alls längta efter att »ta tjänst» hos andra. Har hon så från barndomen lärt sig »arbete först, nöje sedan», så skall hon förvisso bli till stor nytta för sin mor.

Jag känner en 38 års flicka, som från sitt 20-de år skött hushållet åt sina föräldrar, och hon har aldrig längtat ut till andra, och huru många gånger har jag ej hört hennes mor yttra: »Tänk, så godt jag har; jag får ha fint och trefligt, utan att själf behöfva ha minsta arbete eller bekymmer. Jag har alldeles för godt.» Denna flicka har också förståndiga föräldrar, som låta de unga ha sina idéer och mången gång rätta sig därefter, då de inse, att ej något orätt sker. Jag tänker, att hvarje god flicka vill glädja och hjälpa sina föräldrar framför främmande människor.

Jag har nu här ofvan talat om sådana flickor, som *hafva råd* att vara hemma, men det finns ju hundratals flickor, som måste ut för att försörja sig. Nöden har ingen lag, men af två onda ting väljer man det minst onda. Det finns ingen plats, där flickan är så bunden, som då hon hjälper till i en främmande familj. Jungfrurna ha för länge sedan insett detta, och därför ta de hellre plats på fabriker som sömmerskor och dylikt, men de bättre flickorna förstå ej, att en *mellanhands-plats* i familj är sämst af alla. Vill den bättre flickan nödvändigt sköta hushåll, men ej får vara i sitt föräldrahem, så kan hon ju skaffa sig ett eget litet hem. Hon behöfver därför ej vara gift. En lärarinna kan ju ha sitt lilla hem att pyssla om, då dagsarbetet är slut, och till och med kontorister, telegraf-fröknar med flere skulle ha det mycket trefligare, om de skötte sitt egna lilla hem med egna möbler och, om tiden det medgäfvade, lagade sin egen mat. De skulle då ej vara så bortkomna i fråga om hushåll, då de en gång dela sitt hem med en kär make, som nu ofta händer dem, som hela sitt lif hängt öfver en pulpet.

ANN Y.

Stil.
Skönhet.
Styrka.

Mölnlycke Möbelfabriks Utställning, Birger Jarlsgatan 18.

Tillverkar och för å lager Möbler i äldre och modernare stilarter, Sängar och Sängkläder. Möblerna som tillverkas af prima torrt trä äro solida, stilfulla och billiga. Lager af Mattor i många storlekar, Möbelyger, Gardiner i eleganta mönster. Portierstänger. Billiga priser.

Filialer:
Göteborg,
Borås.

**PROFESSOR HOFFA, DE LAMAS
OCH DE LYTTAS VÄN. FÖR
IDUN AF BIRGER MÖRNER.**

VID EN LITEN öppen plats i det gamla furstbiskopliga Würzburg reser den tvåtornade Stifthaugskyrkan sin med en rad gamla vapensköldar sirade barockfasad. Granskar man denna närmare, finner man på en sträpelpare öfver en röd, liggande pil orden »Zur Lourdergrotte». Följer man pilens riktning och öppnar en liten dörr i muren, kommer man genom en hvälfd gång till en liten gård, där en blåmantlad madonna med händerna knäppta till bön står i nischen af en droppstensklippa. Kring hennes ämne lyser en gyllene gloria, och i dess strålar kan man läsa »Ich bin die unbefleckte Empfängnis!»

Den lilla klippan är omgifven af ett järnstaket, och på alla dess gallerstänger hänga underliga föremål, små armar, ben och hjärtan af silfver eller vax, alla bära de sin tryckta lapp, hvarpå i silfverskrift läses något utrop af tacksamhet, såsom »Maria hat geholfen!» eller »Ich bin erhört worden!», och då jag sist var där, såg jag en liten nyss upphängd fot af vax, som bar en vidfäst lapp, på hvilken med stor barnastil var skrivet »Die Himmelsmutter hat mein Gebet erhört.» Den lille patientens besparingar hade synbarligen räckt till en fot af vax, men icke till den vackra lappen med silfvertrycket.

Att just här i Würzburg Guds moder erhåller så många tacksamhetsoffer för hulpna armar och ben är emellertid icke underligt, ty det är denna stilla stad, som professor Hoffa förvandlat till de lamas och de lyttas Bethesda.

Och icke skulle han lätt hafva funnit en mera tilldragande ort för sin verksamhet. Würzburg är så sällsamt stilla, dess parker äro så djupa, och vill man någonstädes lära sig känna den gammaltyska hederligheten och förnöjsamheten, är det här i Franken, genom hvars bygder flyter den lugna Main, som längs sina sluttningar ser vinstocken blomma och omsider tyngas af sina fulla klasar.

Staden själf är af säreget intresse, ej minst för oss svenskar, hvilkas förfäder en gång med svärdfästet knackat på stadsporten, och som från det på sin höjd öfver staden liggande Marienberg under några år utöfvat ett järnhårdt välde. Würzburg är känd som rococons stad; denna konstlade graciösa stil, hvars onatur, men luftiga behag vi lättast

tänka oss såsom infattning till små pudrade fröknar med mouche i ögonvrån och små markiser med silfvervärjor och röda klackar — till alla dessa små herdar och herdinnor, hvilkas rike alldeles speciellt var af denna världen; denna skålmaktiga, koketta rococo hade här i de gamla allvarsamma furstbiskoparnes residensstad genom en ödets ironi fått en tillflykt, och här i Würzburg har denna stil inom ett område, som den eljes sällan sett för sig upplåtet, fått slå ut i fullaste blom, nämligen inom arkitekturen. Oberördt liksom från i går står här det storslagna, om Versailles erinrande biskopliga palatset i sin park, och ur hvarje vrå af dess plafonder och gemak titta rococons sprittande små amoriner. Än i dag står trädgården med sina alamodiskt klippta häckar och träd, och än i dag spruta ur de guldfisk-blänkande dammarne fontänernas strålar lika högt som för halfannat århundrade tillbaka.

Det är hit till denna fredliga ort, som främningar från alla jordens hörn strömma för att finna bot för medfödda eller förvärfvade lyten, och äfven vi svenskar, som en gång för länge sedan drogo mot Würzburg för att slå armar och ben af dess invånare, ha börjat hitta hit för att få våra lagade.

Det är nog icke utan orsak, som professor Hoffa fått namn om sig att vara samtidens främste ortopediske kirurg, och det är nog först efter vunnen erfarenhet, som Frankrikes och Englands läkare till honom sända sina patienter.

Albert Hoffa föddes 1859 i Richmond inom engelska Kapkolonien, där hans fader var läkare; vid sju års ålder kom han öfver till Tyskland. Efter att hafva afslutat sina medicinska studier och med lysande betyg 1882 hafva kreerats till doktor, anställdes han efter en längre studieresa i England som assistent hos professor Maass i Friburg, och då denne förflyttades till Würzburg, följde honom Hoffa hit. Det var som chef för den kirurgiska kliniken vid härvarande Juliushospital — detta säregna offentliga hospital, som, grundadt för flere hundra år sedan af en furstbiskop, icke endast äger sin väldiga, en trädgård omgifvande palatskomplex midt i staden, utan äfven donationsgods till ett värde af sex millioner riksmark — som Hoffa lade grunden till sin ryktbarhet, och efter att hafva utnämnts till docent i kirurgi, grundade han här 1886 sin egen, nu så celebra kirurgiskt-ortopediska klinik. Numera är han professor vid härvarande universitet samt korresponderande ledamot af en mängd lärda sällskap, hvarjämte han vid den sista gynekologkongressen i Marseille utsågs till hederspresident.

Hemligheten i professor Hoffas konst består,

såvidt jag kan förstå, och så vidt den franske läkaren d:r Lorédan i L'Encyclopedie contemporaine såsom fackman bedömt honom rätt, i den omständigheten, att i hans person trenne hvar för sig i stort mått tilltagna egenskaper förenat sig, nämligen en vetenskapsmans kunskaper och grundlighet, kirurgens säkra hand och en mekanikers uppfinningsförmåga. Utan dessa egenskaper skulle han säkert icke hafva lyckats att bota så många svåra fall, för hvilka förut ingen hjälp stod att finna, och att sålunda tum för tum utvidga gränserna för den moderne läkarens maktfullkomlighet.

Det är naturligt, att endast en läkare är i tillfälle att rätt värdesätta betydelsen af Hoffas lifsverk. Men äfven lekmanen torde vara berättigad fälla ett omdöme, om han erfar, att Hoffa lyckats fullständigt bota (hvad förut ansågs outförbart) den hos barn så ofta medfödd förekommande höftluxation, hvilken medför hälta, eller plattfötter och (på hittills otänkbart kort tid) medfödd klumpfot, eller som jag sett en ung man, som sedan barndomen varit lam, efter behandlingen hos Hoffa åka cykel. Hade Lord Byron lefvat nu, skulle hans lifs stora sorg, den vanställande foten, antagligen kunnat helas i Würzburg!

Men professor Hoffa har icke inskränkt sin verksamhet till endast den praktiserande läkarens; han har äfven i en hel rad vetenskapliga arbeten nedlagt resultaten af sina erfarenheter, sålunda låtande dem komma äfven andra till godo. Som ett standardverk betraktas hans stora handbok i kirurgisk ortopedi, och det torde glädja mer än en af Sveriges läkare att erfar, det Hoffa just nu har under tryckning en ny, betydligt utvidgad upplaga af detta verk.

Hoffas klinik, eller rättare sagdt kliniker, äro belägna i stadens villakvarter. I sin inredning erbjuda de allt, hvad en genial uppfinnare och vetenskapsman med obegränsade tillgångar kunnat åstadkomma. I den ena byggnaden, som genom en täckt gång är förbunden med den andra, finnes en rad af väntrum, operationsrum, gipsrum, rum för Röntgenfotografering o. s. v., i förrummen vänta patienter af alla nationaliteter; smätningar med gipsbandage om benen linka skuttande omkring eller bäras gråtande ur operationsrummen, underläkare i hvita linnedräkter och barmhärtighetssystrar skymta i alla korridorer, och än här, än där ser man den reslige professorn själf, alltid med ett harmlöst skämt på läppen, och till och med de små barnen, som han snört in i den otäcka gipsen, bli glada, då de se honom.

I den praktiska trädgården ligger gymnastiklokalen, full med alla möjliga apparater. Någon

UTSIKT AF WÜRZBURG.

HULTMANS CACAO

har brutit väg för den svenska Cacaofabrikationen.

Dess absolut renhet garanteras, men förbrukare däraf uppmanas enträget att vid köp noga tillse, att de verkliga erhålla Hultmans Cacao och icke billigare uppblandade och förfälskade cacaoarter af svensk eller utländsk tillverkning, hvilka ofta utgifvas för Hultmans Cacao.

Partiförsäljning: **Hultmans Fabriks Fjälal, Riddargatan 10, Stockholm.**

Sanders apparat finnes där emellertid icke. Redan innan Hoffas institut öppnades, innehade en annan sjukgymnastik i staden monopol på dessa maskiner, och då Hoffa således icke kunde få köpa några, nödgades han själf konstruera andra. Sålunda kom det sig, att Europas mest frejdade ortopediska institut saknar svenska gymnastikapparater.

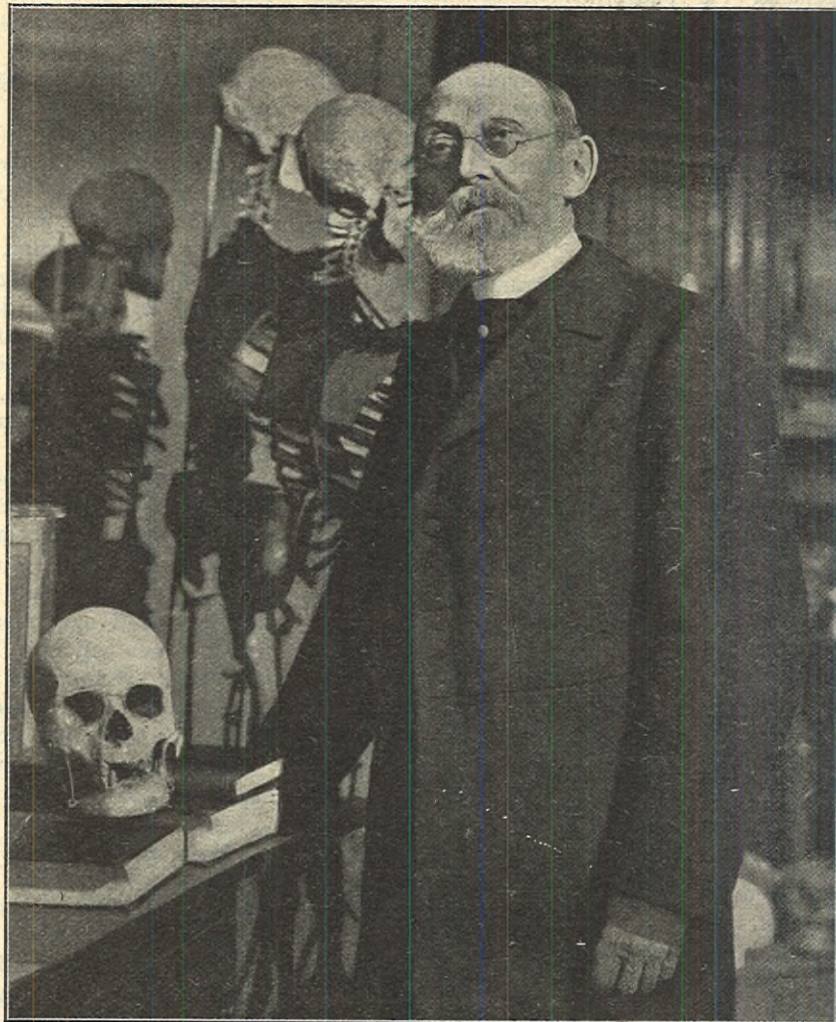
Från jordvåningen under operationsrummen höras ständigt bultande och filars gnisslande; det är bandageverkstaden, det är där alla dessa underliga gördlar, remmar och lifestycken sättas samman, hvilka som ett slags moderna amuletter skola bäras mot hvar sin åkomma, somliga kanske under egarens lifstid. Jag gjorde härom dagen bekantskap med en dansk läkare, som med sin unga fru befann sig här för att hos Hoffa söka erhålla ett bandage, som hon efter en genomgången operation nödvändigt behöfde, men hvars konstruerande utgjorde ett problem, som Danmarks främste fackmän ansågo olösligt. Efter en knapp veckas härvaro reste de härifrån efter förrättadt ärendet, och den belätne äkta mannen försäkrade mig, att bandaget var »meget godt».

*

När jag tänker tillbaka på mina ungdomsbekanta och skolkamrater, erinrar jag mig bland dem flere, som ledo och väl ännu lida af hälta på grund af fel vare sig i fot eller höft. Jag minnes, huru det, trots gosselynnets hårdhet, djupast inne gjorde ondt, då vi, som ägde våra lemmars fulla bruk, rasade ut i lekens frihet, medan våra lytta kamrater, stödda på sina käppar, försiktigt hållande sig i bakgrunden med en vemodig blick i ögat åsågo våra lekar. Och nu, sedan jag här haft tillfälle att se hvad här kan åstadkommas,

har jag mer än en gång känt ett behof att skriva till dessa gamla kamrater och säga: »Kom hit, kanske är det ännu inte för sent för dig att bli som en af oss!»

De, som redan lidit sitt lyte igenom en hel ungdom, ha dock kanske redan hunnit vänja sig, och hvarför skulle jag då genom att väcka en förhoppning komma dem att längta efter något, hvarefter de redan länge glömt att längta? Skulle däremot dessa rader falla under ögonen på någon far eller mor, hvars stora sorg det är, att deras lilla älskling lider af lamhet, af pucckelrygg eller af något lyte i sina lemmar, böra de af ofvanstående hafva funnit, att, så länge professor Hoffa i Würzburg icke gifvit sitt utlåtande, äga de ingen rätt, äfven om andra så påstå, att anse detta lyte obotligt.

PROFESSOR R. VIRCHOW I BERLIN. FYLLER DEN 13 DENNES 80 ÅR.

KONTURER UR LIVVET. AF MARIA RIECK-MÜLLER.

III.

MIN VÄN, Erik Storm, är skald — en skald af den rätta sorten.

Vid tinningarne är håret visserligen redan gräsprängdt, och hans namn har ännu ej blifvit nämndt bland dem, som bäras af vårt lands ärofulla diktare. Men han har ej heller någonsin kunnat förmås att gifva ut en bok eller skriva ihop en teaterpjäs.

»Skräp!» säger han »det skulle aldrig gå i folk.»

Jag vet dock, att han har sina byråådor fulla med manuskript — härliga saker det mesta.

Men talar jag om de lådorna, så rycker han på axlarne och skrattar ett tyst, underligt skratt. »Måste väl fylla dem med någonting, begriper du, när tidens tand gnagt bort det mesta af skjortor och kalsonger jag haft där.»

Öfverlever jag min vän, skalden, skall det blifva mig en dyrbar plikt att en gång ordna det fyllnadsgodset så som det förtjänar, på det att människorna, som så föga förstått honom, må veta, hvem han var, och gifva hans minne det pris, han aldrig själf begärde.

De skola då sörja öfver, att det ej förunnades dem en gång i tacksamhet få trycka den mannens hand.

*

Hvad lifvet ändå tagit hårdt i honom, Erik Storm, fastän det från början lofvade att blifva endast till lek — lek med gyllene frukter och röda rosor. Och likväl kan han le åt det alltsammans — tycker aldrig själf, att lifvet är obarmhärtigt.

Jag minnes — som var det i går — en afton för flere år sedan, då vi sutto under

SILFVERBRÖLLOPPET PÅ GERSTORP: GREFVE L. DOUGLAS MED FAMILJ SILFVERBRÖLLOPSDAGEN. FOTO FÖR IDUN AF JOHN BERGQVIST.

granarna vid skogstjärnen, och han började tala om sig själf.

Det gjorde han så sällan, och nu var det nästan, som om han så småningom glömde bort, att jag satt där bredvid honom, och han vände sitt tal till skogen och vattnet, som krusade sig i lek mellan näckrosbladen.

Han hade talat om sin barndom i det rika köpmanshuset, där allt lofvade så stort för framtiden.

»Hvad det likväl går underligt till,» sade han och förde handen hastigt öfver ögon och panna. »Du — bara det, att man skall vara så märkvärdig och omhuldad af all världen, när far har fullt i kassakistan, och så utplånas med ens till sin egen obetydliga valör, när detta en gång blir slut...»

Det var nog det bästa för mig själf, men på ett sätt var det synd om mor och far. Åh — far, han var som en glittrande solbelyst björk med en dold liten sjungande fågel i löfverket. Han hade bara aldrig haft råd och tid i ungdomen att skaffa sig stort vetande...

När han kom in från kontoret om aftnarne med hufvudet fullt af mjöl- och kaffelaster, fallande och stigande räntor, så kunde han på en gång ställa sig framför mor och mig och deklamera »Dödens ängel», »Sång till solen» eller första versraderna af »Spastaras död». Han hade aldrig hunnit längre på den, men Wallin och Tegnér hade han börjat läsa på gamla dagar, och de där båda kunde han utantill.

Mor med sina mörka, djupa ögon och alla sina tysta tankar satt där så stilla och log mot honom.

Hon var som en susande, skuggande gran — mor.

Du — när jag dör, så blir det förstås aldrig tal om någon sten eller sådant där på grafven, men du skall ställa om, att jag får mig några granar dit och en björk — bara en björk. Men granarna skola stå närmast. Det fagraste jag vet är ljusa björklöf, som lysa fram bakom grangrönska. Det är en hel dikt...»

Erik Storm satt en stund och såg tyst in mot skogen, som hörde han något därifrån.

»Hvad lifvet ändå är fullt af förbarmande,» fortsatte han, »särskildt, när det leder döden i hand... Visst blef det tungt, när mor gick bort — men så godt för henne. Hade hon inte lidit nog kanske, där hon det sista året satt i sin sjukstol och kände — utan att något sades — huru allt ordnade sig för att störta samman om oss. Och då — just när det kom, fick hon somna in... Behöfde aldrig se far som en bruten man gå ifrån gård och grund... Behöfde aldrig höra, huru den sjungande lilla fågeln hos oss blef stum.

Och sedan — var ej lifvet barmhärtigt mot honom också, som lade mjuka töcken öfver förstånd och sinne och räddade honom från bitterhet mot människorna — människorna, som skördade, hvad han sått.

När slutligen döden kom och hämtade honom, var det så varligt och mildt, som när den tar ett litet barn på armen...

Du — det var så underligt på ett sätt, men det var som en fest för mig, när jag följde far på sista färden där borta i gamla födelsestaden...

Det var ingen ståt vid gammal hemlös mans jordafärd. De forna vännerna, som njutit hans bordshåfvor, hade förhinder... Men gamla trotjänare bildade hedersvakten, och den passade honom bäst. Det där andra hade äfven passat så illa ihop med den slitna rock hans son bar... Och i vårens ljufvaste tid var det — i maj månad — med sol öfver kistlockets blommor och fågelsång från kyrko-

gårdens alla grönskande träd — ett requiem, som räckte dagen ut och natten med.

Sedan om kvällen, när jag satte mig på en bänk mellan knoppande syren — det var på fars gamla tomt, som nu var planterad och ägdes af staden — då grep mig vemodet i sina tryckande armar, och jag kände ensamheten tränga sig in på mig som ett stort, växande mörker. Jag kunde se ut till kyrkogårdens hvita vårdar, och det kändes på en gång så tungt för mig att ej äga mer i världen än en graf — jag, som en gång kallat den mark min fot trampade, min arfvedel.

Men mörkret vek och med hvart andedrag jag andades kände jag, huru jag älskade denna jord, denna luft, denna plats för ungdomens fröjder och sorger... Var jag ensam — jag med alla mina minnen? Var jag fattig — jag, med denna mark under min fot — fars tomt? Nej, rik var jag, ty min var den i all evighet — min — med den rätt, som kärleken ger. Och här gå ännu mor och far och jag själf med i sammetsblus med spänne af guld och vajande, hvit plym i hatten. Och far läser »Sång till solen», »Dödens ängel» och första versraderna af »Spastaras död», så att vi le både mor och jag...»

Erik Storm hade rest sig upp och stod där spänstig och rak med armarne korslagda öfver bröstet — en furste öfver underbara länder.

Han nickade mot mig och sade med ett strålände löje: »Tja, ser du, det är så med oss, som födas i rikedom — vi kunna ej lefva den förutan.»

Hvad du syntes mig härlig då i din diktade lycka, och så helt dig själf! Det var, som den där gången, då armodet tvingade dig att gå ifrån din lilla fagra vrå vid älfstranden, där du byggt och planterat med egen hand.

Gick du ej där sedan under ljusa sommarätter och sena höstkvällar, vinter och vår, när du visste, att ingen kunde se dig, och talade med buskar och trån och huset, där nu främmande människor bodde — talade som en far till sina barn. Och ditt var det ännu alltsammans med din kärleksrätt. Löf och mörka tallar susade sköna sånger, som alla voro dina i evighet, och när du gick, sträcktes tusende dragande armar efter dig. Jag vet, att du går där än.

Ja, sådan var du alltid, Erik Storm, och jag önskade, att människorna kände ditt stora, varma hjärta och din diktaresjäl. Men de gå dig förbi, när de ej trampa på dig.

En gång — den enda — försökte jag få honom att tala om kvinnorna.

Jag tyckte mig först se, huru en röd sky drog öfver panna och kinder, men i samma stund såg han mig gäckande i ögonen, och sade med ett kort skratt:

»Kvinnorna — tja — de äro så förträffliga, om de bara inte fordrade endera för mycket — eller för litet. De bästa jag känner har jag för resten inlåsta där hemma i mina byråådor — du vet.»

»Åh, dina diktade, ja,» svarade jag litet afkyld. Men jag ville ej släppa honom så lätt och fortsatte med det, som låg närmast till hands. »Nå, är inte jag också kvinna?»

»Åh du!» Det kom litet undrande och vekt hans svar nu. »Jag har verkligen aldrig tänkt på, att du är kvinna. Du är en gran där ute från skogen — och du minner om mor...»

Hvad kritiken säger

om »Frändskapens lag», Johan Nordlings nyutkomna, förut af oss omnämnda bok, framgår af den utförliga annons, som återfinnes å sid. 671 i detta nummer och till hvilken vi på förläggarnes begäran härmed hänvisa.

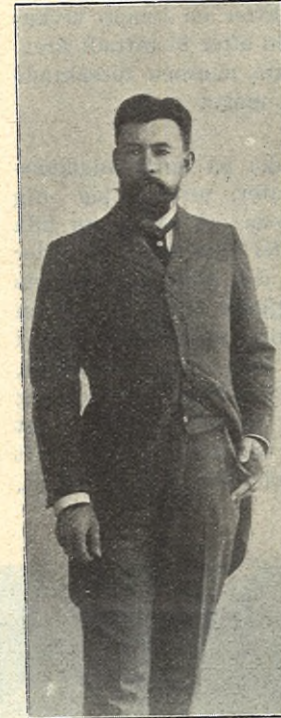
HYLIN'S Lanolin-Glycerin-Tvål

i stänger.

Mild och välgörande för huden.

Hyllin & Co:s F. A. B.
Stockholm.

EN SVENSK GRÉS-KONSTNÄR I
PARIS.

GRAFVE NILS BARCK.
SANDEL FOTO.

EN REGNKULEN
vinterdag förra året, då jag just tändt lampan och satt vid mitt arbete, framlämnade man till mig ett kort, hvarå jag läste
Comte Nils de Barck.

En elegant pince-nez-beväpnad herre steg in. Han hälsade mig på svenska. Personen hade jag aldrig sett, men namnet hade jag hört eller läst någonstades. Men hvar? Han skulle genast uppfryska mitt minne, ty han berättade med en anspråkslöshet, på hvars oppriktighet man ej kunde tvifla, följande:

»Jag hade på världsutställningen en samling objets d'art i grés, som blef tillerkänd silfvermedalj.»

Aha! Där hade jag det. Jag hade

läst hans namn i utställningskatalogen, och jag hade sett hans vitrine på Les Invalides.

»Mycket riktigt!» afbröt jag. »Ni utställde bland fransmännen. Men det förvånar mig, att ni blott fick silfvermedalj. Det var en superb samling.»

Nästan förläget svarade han:

»Åh, jag är mycket nöjd med mitt pris. Jag är ju bara nybörjare. Och så får man taga i betraktande, att fransmännen blefvo bedömda efter helt annan, en mera rigorös mättstock än främlingarne.»

Och han fortsatte sin berättelse:

»Egentligen är jag målare och har utställt på åtskilliga salonger, men för ett par år sedan blef jag så betagen i gréskonsten, att jag beslöt helt och hållet ägna mig åt den. Jag började experimentera på egen hand med bränning vid hög eld. I biblioteket hittade jag på en gammal bok af en jesuitpater, som, medan han var missionär i Kina — detta var långt innan den kinesiska keramik-tekniken blifvit känd i Europa — läst en mängd recept rörande massans behandling före bränningen vid hög eld. Så slog jag mig tillsammans med en fransman, och vi begynte bränna i Nièvre. Nu arbetar jag på egen hand och har just tagit med mig hit till Paris en samling för att exponera. Vill ni komma och se den?»

På så sätt kom jag att stifta närmare be-

Nornans Familj-Symaskiner

äro erkända som de förnämsta.

* Prydliga * Lättgående * Lättskötta *
Syr finaste llnesömnad till tjockaste doffel utan omändring af maskinen. Syr knapphål, hälsömnad, broderar, stoppar söndrigt linne. Fullständig undervisning. 10 års garanti.

Nornans Symaskins-Verkstäd

6 Birger Jarlsgatan 6.

FRÅN GREFVE BARCKS KERAMISKA UTSTÄLLNING I KONSTNÄRSHUSET.

kantskap med grefve Barcks konst. På världsutställningen hade visserligen hans vitrine väckt min uppmärksamhet, men i hans vackra atelier 112 boulevard Maiesherbes kom jag alldeles in på denna sällsamma, betagande keramik och lärde mig förstå anledningen till, att den hos finsmakare och samlare väcker en formlig passion.

För det första blir hvarje föremål unikt. Formerna kunna visserligen reproduceras och originalets ton kan stundom tangeras i reproduktionen. Men ingen konst, ingen teknik förmår i ett enda exemplar återgifva de nyckfullt växlande färgnyanser, hvilka åt det första förlänade dess egendomliga charme. Det är, som hvarje grèsföremål utgjorde en individualitet för sig. Det är, som om materien genom det fruktansvärda eldprof den får genomgå i högeldsugnen förändligades och finge en själ.

Vidare är det blott ett fåtal af de för högelden utsatta föremålen, som utgår felfritt ur ugnen. Det är af bägge dessa anledningar, som grès-konstverken betinga så höga, stundom enorma summor. Jag känner icke grefve Barcks prisanspråk, men i Paris har jag hos konsthandlare hört sådana summor begäras för grèsföremål af vida underlägsnare konstvärde än dem jag sett på hans atelier, att de kommit mig att häpna.

Ingen lera i Europa, utom den som fås i Nièvre, förmår motstå en så hög temperatur som den, hvilken grès-bränningen kräver. Grefve Barck bränner sina föremål i en värme af mellan 1,800 och 2,000 grader Cels. Jag hämtar dessa siffror ur minnet, men tror, att jag ej mycket missminner mig. För jämförelses skull kan anföras, att Höganäsleran endast tål en värme af 1,000 grader Cels. Men denna motståndskraft är icke den enda egenskap, som förskaffat nièvre-leran dess världsykte. Den är dessutom ytterst rik på mineralfärgämnen. Det är dessa, som åt föremålen förläna de egendomliga, kapriciösa nyanserna, medan massans smidighet och mjukhet göra, att ytorna, trots godsets flinthårdhet, kännas lena nästan som människohanden.

Under bränningen och trycket af den kolosalt höga temperaturen prässas dessa färgämnen ur massan ut öfver ytorna. Leran formigen svettas öfver föremålet. Men detta förgår under en långsam procedur. Jag tror att själfva bränningsprocessen kräver en tid af 10 à 12 dygn. I hvarje fall fordrar proceduren i sin helhet med ugnens uppvärmning, bränningen och afkylningen närmare en månad.

Af det här ofvan sagda torde framgå, att en grèskonstnär får lof att också vara en smula kemist. Han kan visserligen aldrig beräkna bränningens resultat i fråga om nyan-

serna, men vill han åstadkomma en effekt t. ex. genom att låta någon eller några färger härska, måste han först analysera råmassan för att se, om den innehåller tillräckligt af de färgstoffer, han åsyftar. I motsatt fall får han lof stärka massan genom tillsatser af de mineralfärger han vill framhäfva.

Emellertid ha grès-konstnärernas kemiska kunskaper och erfarenheter stundom ledt dem till experiment och procedurer, hvilka bra nära tangeras förfalskningen — förutsatt nämligen att de utgifva sina alster såsom produkter uteslutande af högeldsbränning. Dylika grèsföremål exponeras för närvarande i Paris i otrolig mängd och visa de mest bedårande, de mest deliciösa färgnyanser. Kännaren ser emellertid snart, att de icke äro alster af den enkla grèsmetoden, utan af en vida mera komplicerad procedur. Dessa herrar bränna visserligen föremålen först vid högeld, men därefter retouchera och preparera de dem till dess de åstadkommit den önskade effekten, hvilken, som sagdt, ofta blir bländande, och därefter bränna de dem än en gång, men då vid låg eld.

Den ena som den andra proceduren är tydligtvis lika berättigad, ja, det synes, som om det senare förfarandet kunde betecknas såsom det mest artistiska. Men i handeln bör ju hvarje produkt gå under sitt rätta namn, och det är denna affärsmoraliska maxim den komplicerade metodens skola ej alltid följer.

Grefve Barck, han bekänner sig obetingadt till den »ortodoxa skolan». Han föraktar retouchen och kemiens tillämpning i en andra upplaga. Den svenska publik, inför hvilken han nu inom kort kommer att ånyo presentera sig, kan följaktligen vara öfvertygad om, att den befinner sig inför den ursprungliga grèskonsten, den som också mest värderas af kännare och konstnärer.

Man skall å denna utställning — jag är viss därom — ånyo stifta bekantskap med en graciös, ledig, af mognad smak framsprungnen formgifning, i hvilken röjer sig en artistisk uppfostran under inflytande af den på hundraåriga utgrenande franska konsten. Ja, det här blef visst en lektion i keramik i stället för en biografi öfver grefve Nils Barck. Men jag har aldrig åtagit mig att för Iduns läsare skildra hans lif och karriär. Det enda jag vet härom — utom det ofvan meddelade — har jag erfarit genom ett svar på en fråga jag en gång framställde till honom:

»Ni har då länge vistats i Paris?»

»Ja då», svarade han, »ända sedan min barndom. Jag är uppfostrad i Frankrike.»

Han är sålunda lika mycket fransman som svensk, antar jag.

THEODOR LINDBLOM.

»PRINSESSAN». SKISS FÖR IDUN AF H. MIKAEL.

FORTS. FRÅN FÖREG. N.R.

HAN LÅG OCH HVÄLFDE plan efter plan i sitt hufvud, men han fann dem alla lika utförbara. Hon var en annans hustru, hur skulle han våga hjälpa henne — det kanske bara hade ökat hennes ledsamheter — och för resten, Ellen, som var så stolt, hur skulle hon upptagit, om han närmast sig henne som någon sorts välgörare.

Den natten låg han klarvaken och tänkte på, hvad det är i denna syndiga, förvända värld, som gör, att man ej alltid kan få följa ens sina bästa och ädlaste impulser — hvarför den ena människan ej utan blygsel kan ta emot, hvad som räcker henne af den andra med sann broderlig hand — hvarför allt skall vara så tillkrånligt och invecklad, när det ändå kunde vara så enkelt?

Han fick intet svar på dessa frågor och kunde ej hitta på någon utväg. Han försökte ett par

A. B. MAX SACHS STOCKHOLM

Guldmedalj
Stockholm 1897.

Guldmedalj
Paris 1900.

NYHET!

Salongsmöbel — Prinsessans modell — fmpolerad mörk mahogny — äkta bronsbeslag — klädd med prima halvesiden — bestående af: 1 Sofa, 2 Fåtöljer, 4 Stolar, 2 Taburetter samt 1 Salongsbord. Komplet 725 Kr.

Förfrågningar besvaras omgående.

gångar anonymt att skicka henne penningar, men brefven löstes aldrig ut och penningförsändelserna återkommo till postkontoret, hvarifrån de utgätt.

Så förlorade han henne ur sikte. Af svågern hörde han, att Malm fått ta afsked från regementet, och ingen visste hvart de flyttat sedan. — Han gjorde heller inga försök att få reda på henne — det tjänade ju inte till något!

Så småningom lade sig mannaålderns och den börjande ålderdomens lugn öfver hans hjärtesår — det började gå honom väl i händer!

Han sökte och fick ett större apotek — det som han nu innehade — blef eftersökt och omtyckt i staden, betraktades som en dugande man och åtnjöt mycket förtroende.

Han inredde sitt apotek och sitt hem på allra bästa sätt, skaffade sig taflor, blommor och kanariefåglar och började finna tillvaron ganska angenäm.

Han lärde sig uppskatta en del saker, som han förr aldrig brytt sig om — ett godt bord, prima cigarrer och ett angenämt sällskapslif. Han började tänka mera på sig själf och litet mindre på andra, inte så, att han blef egentligen själfvisk, men han började glömma bort att ständigt sätta sitt eget jag i andra rummet. — Hvert han kom och hvem han träffade, alltid hade de någon, som tänkte på dem; — han hade ingen, han — systarna hade ju sina män och egna hem, och modern gick helt upp i barnbarnen. — Så fick han väl tänka på sig själf då, när ingen annan brydde sig om det, och det gjorde han och fann sig väl däraf. Han lade på hullet, blef rödlett och litet fet och tänkte nästan aldrig på Ellen och ungdomen. — Det hade lagt sig glömskedam öfver alltsammans, och så godt var det, för hur det var fanns det ändå litet kvar i minnet, som gjorde ondt och aggade.

Hur kunde all denna behagliga ro förbytas i ofrid och sorg, hur kunde smärtan komma in, när man stängt henne ute så väl? — Men det kunde den likväl, och så här gick det till.

Det var en dag nyss efter middagen. — Apotekaren låg bekvämt tillbakalutad på sin chäs-long, sög på en cigarr och bladdrade i en uppskuren bok; på ett litet bord bredvid honom stod en bricka med kaffe och tillbehör, och trots värmen i rummet hade han bredt öfver sig en stor, brokig filt, som han fått till julklapp af sina systerdöttrar. Han mådde riktigt skönt!

Då ringde det i telefonen — en gång, två gånger. — Motvilligt slängde han bort filten och gick fram till apparaten — hvad vore det fråga om? — Det var borgmästaren. Bad om ursäkt, om han störde, men han hade något att tala med bror Brygge om. Det var om den där välsignade stiftelsen för fattiga prästänkor och prästdöttrar inom stiftet; — nu hade det kommit en människa till sta'n, Hall eller Kall eller hvad hon nu hette — han mindes inte så noga — som påstod, att hennes far varit präst någonstans inom stiftet och på den grund sökte understöd af fonden.

Hon var änka med en 14 års pojke, som för närvarande gick i skola i en af norrlandsstäderna, där han hade matdagar och litet hjälp. Enligt pastorns intyg var hon oförvillig och i stort behof af hjälp; men ingen här kände till henne. — Borgmästarn hade frågat, om hon ej kände någon, som kunde bestyrka hennes uppgifter angående fadern — då hade hon tvekat en stund och så nämnt apotekar Brygge. Honom kände hon litet, påstod hon, och därför ville borgmästarn be bror Brygge komma upp nu på eftermiddagen, titta på personen i fråga och, efter han var medlem af stiftelsens direktion, råda till, hur man bäst kunde ställa det. Se'n kunde herrarna ta en liten vira och bror Brygge skulle stanna och supera.

Apotekaren tackade litet tveksamt. Han tyckte alltsammans var obehagligt, ty som direktionsmedlem af en stiftelse, där de hjälpsökande mångdubbelt öfverstege stiftelsens tillgångar, hade han

För HUSMÖDRAR Obs.! Kompositionslinne, Kragar, Manschetter o. Bröstveck. Hvita och kulörta. Inger tvätt och strykning.

Säljes i alla välsorterade Manufaktur och Hvitvaruaffärer.

Riks 3833. SVENSKA KOMPOSITIONSLINNEFABRIKEN, STOCKH. Allm. 16893.

OBS! Svenskt fabrikat! Garanteradt giftrida enl. Prof. Carl Th. Mörnens analys.

En Kompositionslinnekrage varar i åratals och kostar blott 1:50. Under samma tid åtgår minst 1 duss. kragar som med tvätt och strykning kostar lägst 20 kronor. Jämförande resultat af veck och manschetter.

VYER FRÅN BULLAREN I BOHUSLÄN.

varit med om att afvisa mer än en supplikant, och det gjorde honom alltid ondt om dessa kvinnor, vare sig de nu kommo själfva i nötta, trådsliitna kläder, eller framförde sina önskningsbref, hvars ödmjuka innehåll vittnade om brefskrifverskans ängsliga förhoppningar. — Hvem var nu denna? — Namnet sade honom absolut ingenting — han kände ju också rätt många, både prästdöttrar och andra, och denna hade ju varit gift — nå, han fick väl se!

Han klädde sig ytterst omsorgsfullt, som han brukade, och på utsatt tid steg han in i borgmästarns enskilda rum.

»Nå, se välkommen, bror Brygge, tack för du kom! — Ja, hon är redan här — sitter i köskammaren och väntar. Det är så godt hon får komma in med det samma, så äro vi lediga se'n.»

Han ringde och en jungfru kom in.
»Kristin, säg åt människan därute — jag kan rakt inte påminna, mig namnet — att hon kommer in.»

Och »människan» kom in — en lång, svartklädd kvinnogestalt i snäf, urmodig klädning, som dock ej helt och hållet kunde dölja kroppslinjernas ursprungliga skönhet och smidighet — mörka, liksom slocknade ögon i ett blekt, färglöst ansikte med stolta, hoppressade läppar — hållning som en drottning, dräkt som en tiggerska.

Det var Ellen, han kände ögonblickligen igen henne. — Det skimrade rödt för hans ögon, och han tog sig åt hakan, som om han varit nära att kvävas. Alldeles som den kommit långt, långt bortifrån hörde han borgmästarns lugna röst, som läste något ur papperen framför honom på bordet — »Ånkan efter afidne f. d. löjtnanten vid regementet Svante Malm — Kalm — jag kan inte läsa namnet.»

»Malm, herr borgmästare, jag heter Ellen Malm.»
Det var hennes röst, hennes klara, böjliga alt-röst, som han mindes så väl, och hvars väljud ständigt tjusat honom. Och med ens kom han till sig själf igen och såg sig omkring med ögon, som sågo och uppfattade. — Han såg borgmästarn myndig och rak, med ämbetsmannamin gående igenom intyg och attest — han såg sig själf, bekvämt sittande i en stoppad länstol och framför

dem båda stod hon — hjälpsökande, fattig, behöfvande. — Ingen hade tänkt på att bedja henne sitta ned — henne — »prinsessan»!

Han blef röd ända upp i pannan, sprang upp, sköt fram sin stol och räckte henne handen.

(Forts.)

FRÅN BULLAREN.

TILL DE MEST natursköna trakter i vårt land torde man utan gensägelse kunna räkna Bullaren, som med sina storslaget vackra partier ej kan underlåta att göra ett mäktigt intryck på en hvar, som besöker denna nejd. Bullaren är beläget i nordligaste Bohuslän omkring de tvänne Bullarsjöarna, som tillsammans ha en längd af cirka tre mil och utfalla i Idefjorden.

Vyn nr 1 visar ett stycke af Södra Bullarsjön. Såsom synes, omväxla stränderna med höga berg, vikar och uddar. Bergen äro ofta skogklädda men ha stundom nakna, skrofliga, brant i vattnet stupande klippväggar.

Vyn nr 2 är tagen från Sundshult. Det är öfver denna plats fru Carléns bekanta roman, »En natt vid Bullarsjön», kastar ett så romantiskt skimmer, ty hit har hon i denna sin berättelse förlagt de flesta händelser, som skildras i samband med Bullaren. Det höga, afrundade berg, som synes på höger hand, är Ölsborg eller Slotsberget, där fordomdags en borg skall ha legat.

På vyn nr 3 ser man Kynneälfs vattenfall vid Sundshult.

Vyerna 4 och 5 visa prästgården och den därinvid belägna kyrkan, hvilka ha ett utomordentligt vackert läge på ett af de högsta bergen vid Södra Bullarsjön. Nämda berg är i synnerhet bekant för den s. k. spiraltrappan, en trappa, som i slingrande afsatser leder ned till sjön, och som påstås vara ett verk af Ax. Em. Holmberg. Kyrkan är mycket gammal med väldigt tjocka murar, uppförda af gråsten. En sägen förmåler, att den leder sitt ursprung från digerdödens tid, och att den sedermera påträffats djupt inne i en skog.

Från katolska tiden hyser den en i ek utskuren madonnabild.

I den skog, som omger kyrkan, finnas flere ättehögar, i hvilka man vid gräfning gjort åtskilliga fynd.

SVEA E—TH.

UR DAGSKRÖNIKAN.

FRÅN LANDSHÖFDINGEN greve L. Douglas och hans grefvinnas nyligen firade silfverbröllop å Gerstorp meddela vi i dagsnumret en grupp-bild, tagen för Iduns räkning å silfverbröllopsdagen.

I dörröppningen i tafans midt synes silfverbröllopsparet: greve Ludvig Douglas och hans maka, grefvinnan Anna Douglas, född Ehrensvärd. De öfriga stående personerna äro, räknade från vänster till höger, den grefliga familjens barn: Madeleine, Archibald, Oscar, Anna, gift med den bredvid stående baron T. Adelsvärd, och Karl Robert Douglas. De båda sittande barnen äro Ellen och Karl Sholto Douglas.

*

RUDOLF VIRCHOW, en af den medicinska vetenskapens stormän, professor vid patologiska institutet i Berlin, fyller i morgon söndag 80 år.

Rudolf Virchow föddes den 13 oktober 1821 i Schivelbein (Hinterpommern), studerade sedan 1839 vid det för utbildande af militärläkare inrättade Friedrich-Wilhelm-institutet i Berlin och promoverades till medicine doktor 1843. Fem år senare sändes V. att studera den då i Oberschlesien härjande tyfusepidemien. Om densamma utgaf han kort därefter ett arbete, i hvilket han ej nöjde sig med att behandla frågan uteslutande ur medicinsk synpunkt, utan han sökte vid sidan däraf klargöra de historiska och ekonomiska omständigheter, som voro orsaken till, att sjukdomen där rasade så länge och med så stor våldsamhet. Boken blef därför en häftig anklagelseskritik mot det i Preussen härskande systemet. Därigenom blef V. i vidsträckt kretsar bekant som en utpräglad de-

mokrat, och han var påtänkt till deputerad i Preussens konstituerande församling 1848, men kunde icke väljas, emedan han var för ung.

År 1849 kallades han till professor i patologisk anatomi i Würzburg och 1856 till professor i samma ämne och i allmän patologi i Berlin, i hvilken egenskap han ännu verkar.

V:s vetenskapliga bana började vid en tid, då sträfvandet att höja medicinen till rangen af en exakt vetenskap allt kraftigare gjorde sig gällande. Kring Johannes Müller, den store tyske biologen, samlade sig i Berlin en skara unga män, af hvilka flere på hvar sitt område skulle komma att verka banbrytande. Jämte denne biolog utöfvade den berömda klinikern Schönlein ett starkt inflytande på den unge V. Den allmänna anatomin hade genom den af Schleiden och Schwann grundlagda cell-läran tagit ett jättesteg framåt. Den gaf sin prägel åt tidens vetenskapliga riktning, och det var, som V. själf yttrat, ej underligt, att den unga generationen lärde sig tänka cellulärt.

Det blef V. förunnadt att omgestalta den schleiden-schwannska cell-läran, i det han efter mångsidiga undersökningar 1855 uppställde satsen, att hvarje cell uppstår ur en annan cell — ett motstycke till Harvegs ryktbara sats, att allt lefvande uppstår ur ett ägg. Hvarje cell är i och för sig ett helt, som i sig själf upptagit grunden för sitt lif, i sig själf bär lagarna för sin tillvaro och i förhållande till den öfriga världen äger en bestämd själfständighet.

Förutom sin banbrytande verksamhet på den patologiska anatomiens område intager V. en framstående ställning äfven såsom antropolog, arkeolog och etnograf.

Sina demokratiska åsikter har han hela sitt lif troget hållit fast vid.

Då V. i morgon ingår i sitt 81:sta år, skola lyckönskningar och hedersbetygelser strömma honom till mötes från alla civiliserade länder, bringande hans energiska och snillrika forskarande uttrycken af nationernas beundran och tack för det stora lifsverk han fullgjort.

Härvarande Vetenskapsakademi kommer att som en särskild hyllning på Rudolf Virchows 80-årsdag låta till honom öfverlämna en lyckönskingsadress. Adressen, affattad på tyska språket och tryckt i rött och svart, har följande lydelse:

»Till sin högt ärade utländske ledamot geheimerådet, professorn doktor Rudolf Virchow bringar i denna högtidliga stund k. svenska vetenskapsakademien i Stockholm sin innerliga och ärofulla hälsning. Hvad ni, hr geheimeråd, banbrytande verkat för vetenskapernas utveckling, de stora resultaten af edert andliga skapande, det allt har äfven kommit vårt folk, lika väl som hela mänskligheten, i rikt mått till del. Därför tillåter sig akademien att med tacksam hyllning på denna jubeldag ägna herr geheimerådet de hjärtligaste lyckönskningar.»

Adressen kommer att öfverbringas af rektorn vid Karolinska institutet, grefve K. A. H. Mörner, hvilken äfven skall öfverlämna en lyckönskingskrifvelse från Karolinska institutet.

MISS MINNIE TRACEY.

HUFVUDSTADENS KONSERTLIF, som i vinter torde komma att präglas af en osedvanlig liflighet och omväxling, har nu begynt på fullt allvar. Af den väntade utländska sångfågelskaran är miss Minnie Traceys den första; hon konserterar i Musikaliska Akademien den 15 dennes.

Miss Tracey är ett amerikanskt storstadsbarn, en dotter af jättemetropolen på Manhattan, där frihetsgudinnan med sin flammade fackla står som den amerikanska kulturens utpost och hälsar Europa, hvilket i aldrig sinande människoströmmar färdas dit längs Atlantens vattenvägar.

Född 1872 af en framstående New-York-familj, kom miss Tracey vid helt unga år öfver till gamla världen och studerade sångkonsten i Paris för de förnämsta lärarna, bl. a. Marie Lasse, den celebra sångerska, som kreerade Selikas roll i Meyerbeers »Afrikanskan».

På Genève's operascen gjorde hon år 1891 sin debut som operasångerska med så lyckligt resultat, att hon genast erhöi engagemang. Sedan hon året därpå sjungit i Marseille, begynte hon en serie gästuppträdanden å de flesta större operascenerna i Frankrike, Spanien, Italien, samt Kairo, London, New-York m. fl. platser, öfverallt firande triumfer.

Ernest Reyer, operorna »Salambôs» och »Sigurds» kompositör, skref till henne: »Det är jag som tacka för, att min Sigurd blifvit känd och applåderad i Amerika, och jag hembär er där-

för min uppriktiga erkänsla. Jag är förtjust att se er beundransvärda talang så väl uppskattad af edra landsmän, och jag sänder er än en gång mina komplimanger för ert stora och sympatiska geni.»

Den franske kompositören Massenet skref: »Chère mademoiselle, jag är utomordentligt glad öfver de nyheter ni sändt mig. 'Cid' i England med en tolkarinna af er talang är minsann en stor lycka för dess skapare. Mottag, chère mademoiselle, min vördsammaste hälsning!»

SVENSKA TEATERN. Gallisk anda och gallisk ton ha under de nyss avslutade Charlotte Wiehe-Bérény-föreställningarne rådt å vår bästa dramatiska scen. Och den fulltaliga publiken har, som sig bör, uppskattat den lilla graciösa dansk-franskans prestationer.

Fru Wiehe-Bérény kom hit, föregången af ett världsrykte, som hon förvärfvat sig i den kräsna konstmetropolen vid Seine. Vår publik hade följaktligen gjort sig de utomordentligaste föreställningarna om hennes talang. Och de svekos ingalunda, ty fru Wiehe är stor i sin lilla genre. Det är denna hennes storhet, fotad på lyckliga kroppsliga företräden och ett ytterst smidigt temperament, som gör, att hon ur den sceniska obetydlighetens näringsfattiga jord kan draga upp produkter af den mest betagande fåring och doft. Ty obetydliga äro förvisso pantomimerna »Mannen med dockorna» och »Handen». Men så snart hennes graciösa naturell förbarmar sig öfver dem, skälva de af stämning och spritta de af lif. I den stora treaktspantomimen »Den förlorade sonen», härstades förut uppförd i två olika repriser och då med gynnsammare totalverkan än nu, hade hon äfven tillfälle att visa sin förmåga i framställningen af djupare själsrörelser. Hr Franck-Morel och fru Schmidt sekunderade förträffligt. Men däremot var fröken Carles' Phrynette häpnadsväckande dålig och förorsakade, att andra akten delvis förstördes.

Programmen hafva utfyllts af några små, delvis goda, delvis obetydliga enaktere, i hvilka det fru W. åtföljande franska skådespelarsällskapet uppträdde med framgång.

I måndags gafs såsom avslutning på gästspels-serien en rolig fransk komedi: »Detta, jag vet icke hvad», hvori fru W. med grace och spiritualitet utförde hufvudrollen.

OLYMPIATEATERN. Teaterdirektör Collin har förmodligen ansett, att det funnits en brist i vårt teaterlif, hvarför han skyndat till med sitt sällskap för att reparera denna skada. Han har resonnerat som så: Stockholmarne, stackars människor, få försaka det stora dramat. De undfagnas ibland med litet plockgods, som till exempel »Cyrano de Bergerac», »Gustaf Wasa», »Folkungasagan» och dylikt krefs, speladt så erbarmligt, att en landsortsdirektör, genomträngd af den stora konstens heliga mission, kan gråta bort alla sina teaterfårar på ett par timmar.

Och så har han gifvit oss ett »sorgespel» sådant som »Antikrist», utfördt med en grönköpingspatos af den mest härresande art, eller en travesti af Zolas »Thérèse Raquin» o. s. v.

Vi kunna inför detta fenomen endast uttala vår oförställda beundran för hr C., som i det 20:de århundradets gryning haft djärfheten att bjuda en kultiverad hufvudstadspublik på slika teaterparodier, och beundran för den lilla kontingent af åskådare, som fogat sig i att offra tid och pengar för att bevittna spektaklet.

FRU ANNA NORRIE gaf i förra veckan en af sina mycket gouterade vis- och romansaftnar, naturligtvis inför en publik, som till sista plats fyllde Vetenskapsakademiens hörsal. Programmet upptog såväl allvarliga som humoristiska kompositioner, äldre och yngre, och utförandet var, trots en märkbar indisposition, helt enkelt briljant. Visserligen upptaga fru N:s program stundom rena obetydligheter, men äfven dessa adlas genom hennes ypperliga föredragskonst. Och publiken rycker oemotståndligt med. Så äfven denna gång. Stämningen i salongen stod i höjd med temperaturen därinne, och flere nummer måste omfagas och extranummer gifvas. Soarén har upprepats efter samma program denna vecka, och vi äro öfvertygade om, att publiken då till stor del var densamma som första aftonen — det bästa bevis på, hur populära fru Anna Norrie och hennes soaréer här äro.

PRESIDENTEN MC KINLEYS KISTA BÄRES AF SOLDATER UPPFÖR TRAPPAN TILL WASHINGTONS KAPITOLIUM.

I Iduns Hjälpreda

för Hemmet läses under rubrik

»Om hudens vård»:

— — — Bland alla de medel, som rekommenderas för bevarande eller förbättrande af hyn, anses boraxbenzoë såsom det bästa — — — Mot finning och oron är det bästa medlet en längre tids begagnande af borax-benzoëtvål — — —

HENRIK GAHNS

Borax-Benzoë-Tvål

omtyckt sedan många år, säljes i parfym & tvålbodas m. fl.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

FAKSKOLAN FÖR HUSLIG EKONOMI
I UPSALA.

(Föreståndarinna: fröken Ida Norrby.)

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR

VECKAN 13—19 OKT. 1901.

Söndag: Soppa på brüsselkål; färserad gädda med kräftsås; järpar i gelé, tårta a la finesse med vaniljsås.

Måndag: Brynt, salt fåbringa med brynta kålrötter; hafresoppa.

Tisdag: Stekta kalfkotletter med ärtor och potatis; smörgåspudding med grädda.

Onsdag: Morotspuré med rostadt bröd; stekt färsfylld sill med korint-sås och potatis.

Torsdag: Ärtor och fläsk; väfflor med sylt.

Freitag: Oxrullader med potatis; äppelsoppa.

Lördag: Ärtpuré med jordärtskockor; korfkaka med skiradt smör.

RECEPT:

Järpar i gelé (f. 6 pers.)
Köttgelé: En och en half liter stark buljong, 3 äggvitor, 5 blad gelatin, 3 järpar, stekta.

Till garnering: förlorade ägg, mayonnaise, kokta rödbetor eller ostron.

Beredning: Buljong kokt på oxkött och kalfläggars uppsilas och skummas väl. Den påsättes åter tillika med gelatinet och när buljongen kokar, tillsätts de lätt uppslagna äggvitorna. Efter ett ytterligare kort uppkok silas buljongen genom en i hett vatten urvriden servett. Hälften af buljongen hålles på ett fat att stelna. Af löst stekta, kalla järpar skäras 4—5 skifvor på hvar sin sida om bröstbenet, dessa läggas i den stelnade gelén. Den öfriga gelén hålles öfver, hvarefter allt utställes att stelna. Därefter skiljas kötskifvorna med knif från hvarandra, så att litet gelé stannar på hvarje skifva. De uppläggas i krans på ett fat, hvars midt fyller med kokt kall mayonnaise, öfver hvilken ströses fint hackade rödbetor. Anrättningen garneras med förlorade ägg, ostron eller rödbetor.

Tårta a la finesse (f. 12 pers.)
212 gr. smör, 8 dessertskedar socker, 2 ägg, 6 rågade msk. hv. mjöl.

Till formen: 1 tsk. smör, 2 msk. stöta skorpor.

Mandelmassa: Ett och ett halft hg. sötmandel, 10 bittra; 1 hg. socker, 1 half tsk. rivet citronskal, 1 ägghvita.

Till garnering: 2 hg. katrinplommon, 1 och en half lit. färska äpplen, kokade i 6 hg. socker och 3 del. vatten, 1 hg. torkade aprikoser, 20 gr. pistacie-mandel.

Beredning: Af smör, socker, ägg och mjöl bereds en vanlig mordeg. En form eller gjutpanna smörjes med smör

Göteborgs Kex,
Italian Biscuits, *
*** * Polo Wafers**
m. fl.
anbefallas.

ret och beströses med de stöta skorpor. Degen utkaflas till en rund kaka, lägges i formen och gräddas gulbrun i god ugnsvärme, hvarefter den uppstjälpes och får kallna.

Mandel skällas, torkas och drifves genom kvarn, stötes med sockret och citronskalet i stenmortel, hvarefter den till hårdt skum slagna ägghvitan medröres; och allt stötes, tills det blir fint och sammanhängande. Aprikoserna lägges i vatten dagen förut. Af sockret och vattuet kokas en klar lag, i hvilken de skalade och i klyftor skurna äpplena kokas klara. Äpplena upptagas. I lagen kokas därefter aprikoserna och katrinplommonen, tills de bli mjuka. Pistaciemandeln skällas och hackas fint.

Af mandelmassan formas en hög ring på tårtans yttre kant. Inuti denna ring garneras tårtan vackert med den kokta frukten. Pistaciemandeln ströses öfver. Tårtan serveras med vaniljsås eller vispad grädda.

Brynt salt fårbringa (f. 6 pers.). 1 och 1 halft kgr. fårbringa, vatten till kokning, 1 ägg, 2 msk. mjöl, 2 msk. stöta skorpor.

Beredning: Är fårbringan för salt att direkt koka, vattenlägges den dagen förut. Den knäcks i lagom stora stycken, hvilka dock få hänga tillsammans. Den påsättes i kallt vatten (kort spad) och får koka med tätt slutet lock, tills köttet är mört, då det upp-tages. Ägget uppvispas med mjölken bringan öfverpenslas härmed och beströses därefter med de fint stöta skorpor. Den nedlägges i en långpanna, hvars botten är täckt med spadet, samt inzättes i ugn att få vacker ljusgul färg. Den serveras upplagd på potatispuré och garneras med persilja. Kan ook med fördel serveras med brynta rötter.

Kalkkotletter (f. 6 pers.). 12 kalkkotletter, 1 msk. salt, 1 tsk. hv. peppar, 1 ägg, 1 del. grädda, 1 och 1 half kkp. stöta skorpor, 3 msk. smör, 1 half liter buljong eller vatten.

Beredning: Kotletterna huggas, putsas och bultas ett slag på hvarje sida. De peppras och saltas, öfverpenslas med det uppvispade ägget, blandadt med grädden och vändas i de stöta skorpor. De brynas därefter i smöret, spådas med buljongen och kotletterna få färdigsteka med slutet lock under en kvarts timme.

Uppläggas på fat, såsen hålles öfver. De garneras med persilja.

Morotspuré (f. 6 pers.) 450 gr. morötter, 2 purjolökar, 2 msk. smör, 3 lit. buljong, 1 st. tolföres hvetebröd, salt, socker, peppar (hålst cayenne).

Beredning: Morötter af högröd färg tvättas, skrapas samt skäras i tärningar; purjolöken ansas samt skäres likaledes i tärningar. Rotsakerna frä-sas därefter i smöret, men få ej bli bruna, 1 lit. af buljongen tillsättes till- lika med halfva brödet. skuret i tär- ningar, och soppan får koka med slutet

FREJA-MAGASINET
C. E. LAGERSTRÖM
Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM.
FÖRSÄLJNINGSLOKALER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.
18 GÖTGATAN 18.
29 DROTTNINGGATAN 29.
KONTOR OCH LAGER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.

lock 1 timme, hvarefter den passeras. Resten af buljongen tillsättes, och soppan får ett godt uppkok, hvarefter den skummas och afsmakas med kryddorna. Den serveras antingen med det halfva brödet rostadt eller anjovissmörgåsar.

Stekt, färsfylld sill (f. 6 pers.). 6 färska sillar, 12 anjovisar, 1 kkp. stöta skorpor, 1 half kkp. mjölk, salt, peppar, (socker), 1 half kkp. groft rågmjöl, 3 msk. flötttyr till stekning.

Beredning: Sillen sköljes, öppnas i ryggen, inälvor och ryggen bort-tages, hvarefter sillen sköljes, torkas väl och rimsaltas. Anjovisen rensas och urbenas. Af anjovisen, brödet, mjölken och kryddorna göres en färs, med hvilken sillen fyller. Den vändes där- efter i mjölet och lägges i en med flöttyren smord panna och stekes sakta i ugnen eller på spiseln 1 half timme. Stekes den i ugn behöfver den ej vändas. Serveras med korint-sås.

Prenumerera på
Iduns Modetidning

Köp Schweizer-Siden!

Begär mönster af våra nyheter i svart, hvitt och kulört från 90 öre till 13 kronor pr meter.

Specialitet: Sidentyger för sällskaps-, brud-, bal- och promenadtoalletter och till blusar, foder etc.

Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygerna tullfritt och franko till bo-staden.

Schweizer & Co., Luzern (Schweiz).

Siden-Export.

För
Sjuka och Svaga.

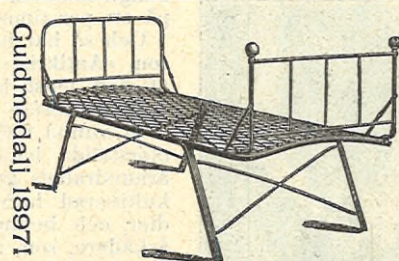
Sicco kapslar utgöres af torr Hæmoglobin. Af Prof. Grefve Carl Th. Mörner förordad såsom förstklassig vara och endast en sjätte-del så dyr som Capsuloids.

Rikligt blodbildande.

Ordineras af läkare. En ask à 3 Kronor innehåller mera Hæmoglobin än 7 askar Capsuloids, som kosta Kr. 17: 50.

Finnas på apoteken.

Carl F. Källström
••• Juvelerare •••
4 Östra Hamngatan 4
••• MALMÖ •••
Specialitet: Konstnärlig Ciselering

Guldmedalj 18971

3,000 st. realiseras!

REX är den för sitt pris bästa järnsäng som finnes. Lätt och stark med ram af 25 mm. stålror och med botten af fjädrande ståltrådsflätning och spiraler. Storlek 190x75 cm. Erbjuder bekväm bädd. Kräver ringa sängkläder. Hopfallbar. Synnerligen lämplig för sommarställen, gästrum, hoteller, badorter, som domestiksäng etc. — Sändes fraktfritt till hvarje direkt järnvägs- eller ångbåtsstation i Sverige mot förut insänd likvid.

Priset för Rex 1 (som illustr.) Kr. 16.50.
> > Rex 2 (utan messingsornament och med lägre gafflar, eljest lika) > 13.—.
Återtages, om ej till belåtenhet.

Stockholms Järnmöbelfabrik, Stockholm.

Guldmedalj i Gefle 1901

för

utmärkt grafisk konst

(illustrationstryck, litografi och kemigrafiska reproduktioner)

tillerkändes

IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI

Det bästa åt barnen.

Intet näringsmedel ersätter modersmjölken bättre än Dynamolmjölk beredd af Dynamol. Detta måste alla läkare, som pröfvat densamma erkänna. Det har för öfrigt samma kemiska sammansättning som modersmjölken.

	Modersmjölk.	Dynamolmjölk.
Fett	3,5 %	3,5 %
Äggvita	1,5 "	1,5 "
Mjölksocker	6,3 "	6,6 "
Salter	0,2 "	0,3 "
Vatten	88,5 "	88,1 "

Dynamol är ett svenskt preparat, framställt af svensk vetenskapsman och rekommenderadt af svenska läkare.

Rörstrands fabriks
försäljningsmagasin och
bosättningsaffär,
33 Drottninggatan 33.

Riks 5634. Allm. 6927.
Högsta rabatt vid köp af serviser, glas, porslin, nysilfver, nickel, koppar och köksuppsättningar.

A. Wilh. Lindbergs
Pianoetablissement.
Stockholms äldsta piano-
affär, etablerad år 1856.
26 Regeringsgatan, Sthlm.
Allm. telef. 59 88. Telegrafadr. Piano, Sthlm.
Lager af flyglar, pianon och orglar från in- och utlandets förnämsta fabriker.

Välj själf, och välj det bästa! Vänd Eder vid behof af Stämplrar, Siggill, Korta varor, Visittkort m. m. till

John Fröberg, Finspong.

Illustr. prisk. gratis, ej franko.

LÄKARERÅD

FNHVAR af Iduns läsarinna äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: "Till Iduns läkare".

TRUDE. 1) Det är svårt att förstå hvad ni menar med de använda uttrycken "svag" och "målig". Om ni därmed, som troligt är, menar trög af-föring, så hänvisa vi er till svaret till Landtfricka 1) i n:r 8. 2) Behandling (troligen operativ) hos special-läkare (öronläkare), hvilken då också lämnar föreskrifter. 3) Tills vidare kan ni använda gurglingar 2-3 gånger dagligen med ljumt saltvatten (en tesked salt till ett dricksglas vatten).

BROR FRAGVIS. 1) Nej. 2) Räkning. 3) Nej. 4) Möjliga. 5) Beror på hvad orsaken är. 6) Måhända ej vidare farligt, men dock ett olämpligt okynne. 7) Prof. Lennmalms adress är Biblioteksgatan 1.

MÅNGÅRIG PRENUMERANT Z. Z. S. k. engelskt liniment är bland de bättre dylika.

HÄCK(?). Följ föreskrifterna för Tack-sam flicka i n:r 3, och tag dessutom en half tjmme efter måltiderna en matsked af följande: Gentianainfusion 300 gram; bicarbonat 10 gram; bromnatrjum 15 gram.

UNGFRU ELSA. Ofarligt, men natu-rligtvis mycket obehämligare.

SIF. Se svar till Svea i n:r 8.

20 ÅR. 1) Omöjligt för oss att af-göra. 2) Nej, sannolikt icke recidiv. 3) Troligast är väl så förhållandet. 4) Se svar till Bertha L-s 2) i n:r 7. Allmän massage vore därjämte att rekommendera.

D:r -d.

FRÅGOR

FNHVAR af Iduns läsarinna äger att å denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekreten. Åro frågorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

N:r 632. Hvilka äro romanerna i Zolas serie Rougon-Maquart?

Ativ.

N:r 633. Åro danska och norska skriftspråken alldeles samma språk?

A. N.

N:r 634. Hur bör ett »blomsterrum» möbleras och dekoreras?

H.

N:r 635. Hvad är att göra med en ljusblå ylleklädning som någon tid hängt obegagnad, och därvid förlorat färgen fläckvis? Skall jag manne bli tvungen att färga den?

Rädlös.

N:r 636. Vore tacksam för uppgift å något botemedel mot reumatism (huskur).

Thora.

N:r 637. Ung flicka, som genomgått 8-klassigt läroverk för flickor, önskar anvisning på helsepension eller skola och inackordering i Frankrike eller Schweiz, i och för utbildning i franska språket och äfven öfriga skolämnen.

Ifrig efterspanerska.

N:r 638. Hur beredes frankfurterkorf?

H.

N:r 639. Vill någon upplysa mig om huruvida i Göteborg eller annorstädes i västra Sverige finnes någon läkare eller annan person, som kan behandla kronisk snufva och katarr i näsan efter den af professor Cederschiöld uppfunna metoden? Eller är man tvungen att resa upp till Stockholm för att kunna erhålla behandling enligt nämnda metod?

Georgina

tjock som välling och användes till kal-la kött- och fiskrätter.

Holländsk säs: 40 ordinära ostron brytas upp, skägget fräntages och förvaras; ostronen med sin säs slås i en spillkum, hvori man skär sönder de största; skägget afkokas två gånger i ljus buljong, som silas, och bör sedan utgöra omkring 6 del. I en annan panna sammanfräses en sked smör och 2 skedar mjöl; ostronbuljongen slås därtill och vispas väl om. Då säsen kokar, afre-des den med sammanvispade 4 äggulor, 4 teskedar grädd, 1 tsk. socker, 2 skedar sherry samt, om säsen är för tunn, litet potatismjöl. Det vispas, tills säsen kokar upp, då ostronen med sitt spad slås däri, och säsen strax ser-veras till höns-, kalf- och fiskrätter.

Karla Rönne.

— Fransk majonäs: 3 äggulor slås i en porslinsskål jämte litet senap (bäst att använda Colmans, antingen pulver eller tillagad), så småningom tillsättes (dropvis) 500 gram finaste olivolja under jämn omrörning. Då ungefär fjärde-delen af oljan är tillsatt, iröres helt litet salt och en liten tesked citronsaft eller ättika, hvarefter den öfriga oljan ned-röres. Oljan bör ha en temperatur af 15 gr. celsius, likaså skålen, hvori den arbetas.

Holländsk säs: 1) Ett bra stycke smör, en matsked fint hvetemjöl, en kaffekopp vatten, 6 äggulor. Alltsam-mans vispas öfver elden, tills säsen blir rätt tjock, då man tillsätter salt, hvitpeppar, litet senap (Colmans) och vinaigre. 2) Väl 100 gram smör röres öfver elden med ett skedblad mjöl, 4 äggulor; får ej koka utan endast bli lagom tjock. Om så behöfs, spådes med litet kokt vatten eller svag buljong.

Olga.

N:r 514. Det torde icke låta sig göra att taga dylika aftryck eller kopior, utan att förstöra eller skada originalet.

Wellede.

N:r 515. Känner en lärarinna, som är i ungefär lika förhållanden, som dem ni nämner. Hon vill gärna meddela er sina erfarenheter och råd i detta fall, om ni med undertecknad som mellan-hand vill uppe adress, till Karla Rön-ne, Engelholm pr r.

Karla Rönne.

— Då ej hyra, vedbrand och lyse

No 4711

Familje-Tvål

billig — varaktig.

Försäljes i 1/2-kilo-paket å kr. 1: 25, innehållande 5 stora eller 8 mindre tvålar i olika färger och lukter.

behöfva tagas med i räkningen, torde omkostnaderna i öfrigt ej behöfva upp-gå till mer än 600 a 700 kr., däraf lön till en tjänsteflicka 50 a 60 kr., tvätt 20 kr.

Olga.

N:r 516. Bertini, 48 etuder (4 häft. till 1:50). 25 lätta etuder (3 häft. till 1:00). Pianistens fristunder (12 stycken af olika författare) Abraham Lund-qvists förlag. — Musik för alla, popu-lärt musikbibliotek (25 häft. till 0:50) Gehrmans musikförlag.

Wellede.

— Passande för nybörjare äro: H. Lemoine, 50 etuder; H. Berens 20 lätta etuder; Czernys etuder; 32 Sonat-imen und Rondos för piano, von Cle-menti, Kuhlau, m. fl. Nordiska me-lodier af Bernhard Fexer, (för 4 händer); Kuhlau, Sonatinen, n:r 728 Ed. Peters (för 4 händer); A. O. Alberti, Prima vistaalbum; Album för piano i lättaste arrangemang af Beaumont; utmärkta »skolor» äro Czernys och Damms. För mera försigkomna lämpa sig: Collection d'Ouvertures par Hugo Ulrich (a 4 majns); Etuder af Benjamin Godard; Fritz Spindler Album; Ferdinand Ben-gzon, Instruktiv saml. klassiska och moder-a kompositioner; S 1 nylbum. Edition Peters, m. fl.

Olga.

N:r 516. Manne icke Dur kan få svar på allt detta i närmaste musik-handel?

Karla Rönne.

N:r 517. Ett fjärdedels kg. gult vax smältes, och däri nedröres 1 helbutelj terpentin, medan det ännu är ljumt

Tandläkare Osc. Bohrn,
72 Drottninggatan 72.
Artificiella tänder. Plombering etc.
Smärtförtagande medel vid operationer.
Hvardagar 10-8; Helgdagar 10-11.
Allm. Tel. 4878.

Tandläkare TOM von HALL.
— 30 Sturegatan 30. —
Hvard. 10-2, 5-6. Helgd. 10-12.
Allm. Telefon 5848.

Tandläkare John V. Lindh-Hygrell,
17 Karlavägen 17. Allm. tel. 130 57.
Hörnet af Sturegatan och Karlavägen.

Tandläkare HJALMAR JUNGNER, EMELIE JUNGNER.
Hamngatan 26, 2 tr.
Rådfrågingstid 1-2.
Annan tid efter öfverenskommelse.
Allm. tel. 16156.

Tandläkare Sjögquist
6 Sturegatan 6, Stockholm.

Tandläkare G. W. Widfond
Drottningg. 74.
Artific. tänder fr. 2 kr. st., plombering m. m. Rikstel. 2754.

MIN nästa (ettåriga) kurs för damer i massage och sjukgymnastik börjar 1 okt. N:r 29 Regeringsgatan. Närmare genom prospekt. Ständig adress: Saltjö-baden. D:r Emil Kleen.

Doktor O. Wides Kurs i Massage, Sjuk- & Frisk-Gymnastik motsvarande Gymn. Centralinstitutets kurs för kvinnliga elever. Upplysningar och prospekt genom Doktor O. Wide, Stockholm

Aug. Hoffmann
Kungl. Hofleverantör.
Pianofabrik
18 Lästmakaregatan 18.
Obs. Instrumenter uthyras.

Smycken
med brillianter, pärlor och kulörta stenar, modernast, solidast, billigast, i pris från 1 kr. till 15,000 kr. hos

K. Anderson,
Hofjuvelerare,
1 Jakobstorg 1.
STOCKHOLM.

Från London
är nu inkommet ovanligt vackra säsong-nyheter i tyger till

promenaddräkter och kappor.

Brander & Co,
Sturegatan n:r 24.

KOSTA GLAS!
(Kungl. Hofleverantör.)
Försäljningsmagasiner:
19 Birgerjarlsgratan 19,
10 Gustaf Adolfs torg 10.
Guldmedaljer:
Malmö 1896, Stockholm 1897, Paris 1900.

Högsta erkännande af fackmän och press.

Undervisning pr korrespondens i enkel och dubbel bokföring, språk m. fl. ämnen.

16 olika kurser.
Billig afgift. Bästa resultat garanteras. Prospekt och profbref gratis. Prenumerera å tidn. »Korrespondens»! Pris 70 öre.

Malmö Språk- & Handelsinstitut.
Direktör H. S. HERMOD,
Södergatan 17, Malmö.

Högsta utmärkelse,
Guldmedalj,
i Gefle 1901 tillerkändes

C. H. BILLBERG's Pianofabrik,
— Kongl. Hofleverantör —
GÖTEBORG.
Utmärkta FLYGLAR och PIANINOS.

Tag hvilken Stockholmstidning som helst, jämför den med

Svenska Dagbladet

Välj sedan den bästa!

JOH. LUNDSTRÖM & Co.
Stenkol, Cokes

Anthracit

Carré-Briketter.

Varumärke.

Kontor:
Rikst. 4 27 22 20 20 12
22 Skeppsbron 22
5 Strandvägen 5
1 Parmmätaregatan 1

A. Tel. 22 88 60 19 61 98

MÖBLER. Solida, billiga, stilfulla. Illustrerad katalog mot enkelt porto. I ek, valnöt och furu, från de enklaste till de mest eleganta. Stor tillverkning af Divaner fr. 42 kr., Chäslonger fr. 22 kr., Resår-madrasser fr. 15 kr., Chäslongsängar fr. 20 kr. Järnsängar och Sängkläder i stort urval fraktf. å alla platser i Sverige. C. R. Danielssons verkstäder Rikst. 44 39. Liljeholmen. Allm. t. Liljeh. 49.

KAROLINA ALM
Syateljier, Kungsg. 10, 2 tr.
Välkändt och elegant arbete. A. T. 125 16.

Det bästa hvetemjölet

MALMÖ BEST PATENT

Malmö Stora Malsqvam

Fem ting att minnas, vid köp af möbler:

1:o. Pris.
2:o. Solidt och hållbart arbete.
3:o. Smakfull och treflig stil.
4:o. Salsmöbeln »Record» 1901, enastående.
5:o. Begär prisurkund, ritningar och fotografier från

OSCAR EDV. EKELUNDS
Snickerifabriks-Aktiebolag,
Wirserum.
NEDERLAGET
23 Birgerjarlsgratan 23
STOCKHOLM.

Örebro
Ett-öres Pepparkaka
rekommenderas.

bandslära, sång, matlagning. Prospekt på begäran. Se annons i Idun n:r 27 för i år!
Karla Rönne.
— Hushållskolan La Fleurie i Åkersund.
Olga.
N:r 524. Köpes på apotek eller i kemikalieaffär.
Karla Rönne.
N:r 525. Skaffa en »Praktisk lärobok i italienska affärs- och umgängesspråket». Boken är bearbetad för självstudium af d:r Alfred Svensson efter d:r Rosenthals Meisterschaftssystem. Fritzes k. hofbokhandels förlag.
Welleda.
N:r 526. Den tyska tidskriften »Für's Haus».

Stomatol-Tvål
beredd af de finaste oljor, är till följd af sin stora Stomatolhalt utan gensägelse den bästa i handelen förekommande tvålsort för hudens rationella vård. (B)

adress, så fråga härom i Idun, så skall jag svara.
Maria.
— Om svåra fistlar hafva uppkommit, är det enda säkra medlet operation. Ljudning kan visserligen ernås genom påsättning af iglar, men de upptaga icke fullständigt det skämde och ruttna blod, om hvars bortskaffande här i synnerhet är fråga. I lindrigare fall kan man använda klystir med linfröafkok; taggarne smörjas med bomolja, kakao-smör eller bocktag.
Welleda.
— Bry er ej om huskurer för en sådan åkomma, utan vänd er till läkare. Operation är nog det enda som hjälper.
Olga.

Åkta Ramie-Underkläder.

Herr-Tröjor, tunna	storlek	4	5	6	7
pr styck 2: 50	3: —	3: 50	4: —		
Herr-Tröjor, medeltjocka	pr styck 3: —	3: 75	4: 50	5: 50	
Herr-Kalsonger, medeltjocka	pr par 4: —	4: 50	5: —	5: 50	
Herr-Skjortor, tunna	pr styck 4: —	4: 50	5: —	5: 50	
Herr-Skjortor, medeltjocka	pr styck 5: —	5: 50	6: —	6: 50	
Lahmans Herr-Tröjor,	storlek	4	5	6	7
pr styck 2: 75	3: —	3: 50	4: —		
Lahmans Dam-Tröjor,	storlek	3	4	5	6
pr styck 1: 20	1: 30	1: 40	1: 50		

Österlund & Anderson,
4 St. Nygat. 4. 11 Hötorget 11.

strykes det med en linnelapp på golfvet. Då det stelnat, kan man för att åter få det flytande, tillsätta litet sprit, häraf ökas glansen. Detta slags bonadsvax lämpar sig särdeles väl till omboning af gamla parkettgolf.
Karla Rönne.

N:r 518. Ljusbad serveras af bland andra, fru Emilia Hagelthorn i Stockholm (12 Biblioteksgatan)

— Om de äro nyttiga, kan »Bo» nog få reda på af Iduns läkare.

N:r 520. Det torde vara nödvändigt att genomgå en fullständig kurs.
Welleda.

— I så fall bör ni söka er in vid Sabbatsbergs sjukhus eller Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg.

N:r 521. Ja, det är nog ganska svårt att komma in vid Centralen, ty sökandenas antal öfverstiger betydligt deras som lyckas vinna inträde. Fordringarne äro: att ha uppnått en ålder af 20 år samt afgångsbetyg från fullklassigt läroverk. Kursen är tvåårig. Institutets föreståndare professor L. H. Törn-gren, lämnar på begäran alla upplysningar.
Olga.

N:r 522. Hos firman K. M. Lundberg vid Stureplan. Ja, kjolens längd bör uppgifvas.
Olga.

N:r 523. Vid Vinslöfs kvinnliga slöjd- och hushållsskola (Skåne) undervisas i väfnad, kläd- och linnesöm, finare handarbeten, stärkning och strykning, för-

— Damtidningar med stor spridning äro »Die Hausfrau» (tysk) »Ladys Pictorial» och »Ladys Realm» (engelska).
Welleda.

— Om »Nyfiken» är mycket intresserad af konsten, så studera den själf. Skaffa er ett litet häfte: »Kiriomapien eller konsten att genom handens linier förutsäga framtida öden», som finnes i bokhandeln och kostar 65 eller 75 öre.
Olga.

N:r 528. Ni bör vid ansiktets tvättning morgon och afton använda s. k. medicinsk tjärtvål. Tvålen finnes att tillgå på alla apotek.
Welleda.

— Att få fin hy: Man löser 25 gr. borax i vatten och tillsätter några droppar nejlikolja samt, om man har tillgång därtill, en droppe rosenolja och filtrerar vätskan genom ett pappersfilter, ifall den är rymlig.
Karla Rönne

— Använd Kendalls Lanolincremetvål, och ni blir belåten med resultatet.
Olga.

N:r 529. Den för ett par år sedan i Sthlm bosatte och där aflidne d:r Hjalmar Agnér lär varit en af de få läkare i Sverige, hvilka lyckats fullständigt bota struma. Ni skulle ju kunna vända er till d:r Vesterlund i Enköping.
Olga.

Vänd er till doktor Hvass i Stockholm så blir ni säkert botad.
S. M.

N:r 530. Skrif direkt till fru Skogh och fråga. Mindre än tre månader kan kursen ej beräknas vara. elever å hotell betala vanligen 15—25 kr. pr månad.
Olga.

N:r 531. Den med denna åkomma behäftade måste lefva regelmässigt, dricka ymnigt med vatten, blandadt med mjölk, förtära mycket frukt, helst syltiga äpplen, undvika feta, rökta, starkt salta födoämnen och spirituösa drycker; för öfrigt bör man ej fördrifva dylika utslag för häftigt och med våldsamma kurer, ty farligare följsjukdomar kunna då uppstå. Med fördel kan begagnas te af qvasved (Solanum dulcamara); man tager 12 gr. qvesvedstjälkar till 1 liter vatten, af hvilket te ett par koppar drickes morgon och afton.
Welleda.

— Medel mot reformar: En tredjedels ort svafvelsyrad zinkoxid och två tiondedels ort blysocker blandas med litet destilleradt vatten och härmed tvättas reformarne 3 a 4 gånger om dagen.
Olga.

— Ett bepröfvadt medel mot reformar är att smörja dem med smörlake (osaltadt smör)
Karla Rönne.

N:r 532. Jag har haft fistelknutar under armen, har gått hos läkare öfver ett halft år samt blifvit opererad, men utan att blifva bättre. Slutligen hef jag rådd att resa till en gubbe i Flödie i Skåne, och nu är jag bra och har varit det i två år. Vill ni veta hans

N:r 536. Hvad priset beträffar får ni de säkraste upplysningarna å närmaste järnvägsstation eller å den station, där biljetten utskrifves. För mat och logis m. m. får ni beräkna cirka 5 kr. pr dag.
Welleda.

— Omkring 90 a 100 kronor, men bäst att ni hör efter å närmaste järnvägsstationsexpedition eller biljettlucka. Mindre än 6 kr. om dagen kan ni ej beräkna för vivre, och då får man ej ha stora pretentioner. I Stockholm får ni bo och äta i »Belfrages pensionat» för 5 kr. pr dag; en stor fördel där är att ni träffar på vänliga och tillmötesgående människor, så att tillfälle kunde lämnas er att få något sällskap, som visade er hufvudstadens sevärigheter.
Olga.

N:r 631. Hos fru Minna Lejdström, född Åkerhjelm, som är bosatt i Strängnäs, kan man genomgå en kur för denna pinsamma åkomma. På att hennes behandling lyckats har jag skriftliga intyg från en mängd patienter. Så skriver en juris studerande, att han efter att några veckor hafva genomgått kuren finner sig vara botad från sina forna uttalsfel, så att han enligt allas omdöme nu talar fullt felfritt. En annan student skriver till den läkare, som hänvisat honom till fru Lejdström, att han aldrig skall ångra, att han följde det råd han fått att vända sig till henne. Han säger, att han under en lång följd af år lidit af svår stamning,

samt att han genom att blifva botad har fått erfara en ungdomsglädje, som han förut aldrig kunnat känna. En läkare i Stockholm skriver om henne till en moder, som söker hjälp för sin dotter: »Ni kan med fullt förtroende lämna er dotter i hennes vård. Fru Lejdström är fullkomligt kompetent att sköta henne.»
Skulle någon med denna sjukdom behäftad önska rådgöra med henne, så kan hon meddela många flere skriftliga vittnesord än de här nämnda. Hennes adress är: fru Minna Lejdström, Strängnäs. Skulle den upplysning dessa rader velat gifva kunna lända någon lidande till bot och hjälp, vore detta allt hvad jag åsyftat.
Amanda Kerfstedt.

TIDSFÖRDRIF
LOGOGRYF.
Skön, men tröls, är mitt hela, Nyckfull utan tal och mått, Så som hon att gracer dela Ännu ingen har förstätt; Tusen hennes gunst begära, Hon den ger åt den som ber, Dock må hennes kyss förfära, Ty den ofta döden ger.

SAISON 1901-1902.
A.-B. GUSTAF HOLMBLOMS Kappaffär.
Alla modets fasoner representerade!
Priserna förhållandevis de billigaste!
38 Vesterlånggatan 38.

KÖP KOCKUMS EMALJERADE KÄRL
VERLSBERÖMDA! STARKA PRISBILIGA!

Fotogénkaminen "BRILJANT"
är utan konkurrens.
Luktfri * Elegant * Effektiv.
Bränsleåtgång 1½ öre pr timme.
Säljes under full garanti. Priskur. sändes på begäran.
ROB. FORSBERG, Vasagatan 12.
Alla slags kaminreparationer utföras fort och väl å egen verkstad.

Lundby Skönfärgeri och Kem. Tvättanstalt, Göteborg,
behandlar allt till Herr-, Dam- och Barn-garderoben hörande, samt andra i ett hem förekommande persedlar, såsom dukar, täcken, filter, portiéer, möbel- och andra tyger m. m. Herkostymer lagas m. m. om så önskas. Eget skrädderi. Insänden direkt eller till ombud edra plagg, som tvättas kemiskt, färgas m. m. fort, väl och billigt. Tidsenlig, ny metod.
OBS! Enda anstalt i Sverige, hvilken som specialité uteslutande arbetar med kemisk tvätt och konstfärgning.

LIEBIG Companys'
KÖTT-EXTRAKT
Endast äkta
när hvarje burk bär namnteckning
Drygast, därför billigast.
i blått tryck.
En gros endast hos bolagets korrespondenter för Sverige
A.-B. OTTO DAHLSTRÖM & Co., Stockholm.
(S. T. A. 82778)

Bäst, elegantast, modernast
är
Iduns Modetidning.
Prenumerera genast
i närmaste postkontor eller bokhandel för 4:de kvartalet om Ni vill erhålla vårt lands innehållsrikaste modetidning.
Prenumerationspriset är för kvartal å planschupplagan **endast kr. 1.50**, å den andra upplagan **endast 1 krona.**

Fruarnas förtjusning
är det nyuppfunna strykjärnet »Dalli», den själfeldande patenterade stryk- och pressmaskinen. Dubbel värmekraft på häften så lång tid. Ringa värmeomkostnader med »Dalligödostoft» (2 öre pr timma) Intet kolos, ingen rök, ingen lukt och intet ombyte af lod! Oafbrutet att använda såväl inom- som utomhus i flera timmar i sträck. Pris Kr. 6.50 i alla välsorterade järnbodar och bosättningsmagasiner eller direkt hos
Famos Importaffär,
Stockholm, 22 Skeppsbron,
ingång St. Hoparegränd.
Tel. 140 24.
Agenter antagas för landsorten, Norge, Finland och Danmark.
Obs! Tusentals i bruket. Obs!
Ifall likv. medföljer rek. sändes fraktfritt.

Järnsångar och Sångkläder

realiserar.
Järnsångar med madrass säljas till 14,00 prst.
D o resärer 11,50
Barnsångar 12,00
Resärmadrasser, som kost. 35,00 nu 23,00
Spännmadrasser 8,00 5,40
Krollspinnmadrasser 15,00 11,00
Taglmadrasser 25,00 18,00
Barnmadrasser 4,00 3,00
Enmansbolstrar 12,00 8,65
Tvåmans 16,00 11,50
Örngottsuddar 2,00 1,40
Långkuddar 4,00 2,40
Dessa sängkläder äro af prima bolstervar och ängrenad vallsull.
Några stycken extra fina profsångar bortslumpas till ofantligt billigt pris.
ZEDERFELDT & HANSEN,
6 Observatoriegatan 6, Stockholm.

Ofta fick till hälsan »knäck»;
Toga, den vi alla burit
I vår oskuldssfulla tid;
Land, som vägorna kringskurit;
Nödop vid små pojkar's strid;
Hvad en kossa mäktar göra,
För att luft åt känslan ge;
Hvad hvar älskare vill höra
Af sitt hjärtas käraste;
Hvad han sedan hennes vilja
Tänker — om ett par, tre år ...
Hvad från bier man lätt kan skilja,
Om man dryckjom rätt förstår;
Hvad en gädda skamlöst nappar —
Utan lof — till frukostmål,
Nu koncepterna jag tappar —
Gissa den som gissa täl!

PEGASUS.

BORTPLOCKNINGSGÅTA.

Från hufvudordet borttages en bokstaf i sänder, och af de återstående bildas, hvar efter annat, nya ord.
Hufvudordet.
Ting, som en gång någon ledde
Att en viktig upptäckt göra,
Som med lock sig fint betedde,
Upplåt villigt mun och öra.
2:dra ordet.
När af osten du har karlvat
Gång på gång, helt oförtrutet,

Använd i hushållet
GADUS'
fiskkonserver
Bruksanvisning medföljer!
Se för öfrigt Iduns Hjälpreda för maj d. å!

Och dess alla sidor svarfvat —
Säg, hvad blir då kvar mot slutet?
3:de ordet.
En, som alla kunna skicka
Ut på långa upptäcktsfärdar;
Utan slantar i sin ficka
Reser han kring hela världen.
4 de ordet.
Namn som ljudit och förklingat,
Men hvars eko ännu svarar;
Bäraren at oss har bringat
Hufvudbyr — jag det befarar.
5 te ordet.
Öfver hufvud taget är det
Något som oss brukar skydda.

Det för oss har största värdet
På vår egen lilla hydda.
ONKEL SET.
VERSGÅTA.
Af nedanstående ord bildas en sjudrig vers af en svensk skald:
lösning — låta — tviflen — är — härligt
— under — nuets — en — till dess — tan-
ken — vilda — stundom — drömmar — och
— ljufligare — djupens — att — gång —
drömmaren — gåtans — säng — tyda — stor-
mens — gåta — rätta — i — glömma — skän-
kes — solljus.

KORSARITMOGRYF.
1 a a a a a a
2 a a d d e e
3 f f i i k l
4 l m m n n n
5 n r r r r s
6 s s s t u u

1) Hvad mängden svänger sig med;
2) mansnamn;
3) kvinnonamn;
4) benämning på viss suverän;
5) dess toner kunna tjusa;
6) är den franska nationen.
Figurens 36 bokstäfver omkastas, så att ofvan betecknade ord erhållas. Äro dessa rätt funna, så gifva de båda rutraderna, som bilda korset, samma ord i de hvarandra motsvarande våg- och lodräta raderna.

ONKEL SET.
LÖSNINGAR
TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 40.
CHARADEN: Gång-mat-ta.
LOGOGRYFEN: Löständer: lös, söt, stöd
änder, stör, snö, tö, läder, lön, nöt, sö, röst,
söder, öster, länder.
INITIALFÖRÄNDRINGSUPPGIFTEN:

Mellins Food

har vunnit ett enastående erkännande af den svenska läkarekåren.

Carmen Sylva: Cerium, aska, raket, märd, eden, nam, säckar, yra, lavin, vatten, alla.
IFYLLNINGARITMOGRYFEN: Arga kattor få rifvet skinn: 1) Abbot, 2) orgel, 3) mögel, 4) tårar, 5) spark, 6) dukat, 7) matta, 8) utter, 9) ollon, 10) Brita, 11) kaffe, 12) synål, 13) vägor, 14) sprit, 15) sofva, 16) svans, 17) elfva, 18) stork, 19) piska, 20) ticka, 21) alibi, 22) Hanna, 23) bönor.
ARITMOREMET: Leuchtenberg: Lech, ute, Ture, ben, get.
VOKALFÖRÄNDRINGSGÅTAN: Klacka, klicka, klocka, kläcka.
PROBLEMET:

32	2	10	24
18	16	26	8
12	30	4	22
6	20	28	14

MOSAIK MED MYTOLOGISKA NAMN:

I p h d o n s s s e P o s u s b i t
e e s
s n i
a l i
i y l
A f r e p t O
u n
d i i
k i
M N
e A L e
p u s c h

Iduns 23 olikformade afdelningar hoppasas till en kvadratformig mosaik. I de 64 rutorna äro insatta 9 mytologiska namn med 8 bokstäfver i hvardera; ett sådant namn skall uppkomma på hvar och en af de 8 vågräta rutraderna, det 9:de fås af de 8 begynnelsebokstäfverna.
L. B.

"Kolingens Egen"

Brännvinskaraff och 6 glas med etsningar och deviser, efter teckningar af Albert Engström.
Pr sats kr. 3: 50.
JOSEPH LEJA,
Kongl. Hofleverantör,
STOCKHOLM.

Ärade damer!

Det är ju en erkänt stor och praktisk fördel att ej behöfva sticka sönder sina hattar med de vanliga så farligt utsittande hattnålarna Köp därför det nu i handeln utkomna **Patenterade »Dame-Hatt-fäste»**, som håller hatten absolut fast i blåst och storm. Kortfattad beskrifning öfver dess användning medföljer. Dessa hattfästen finnas att köpa i hvarje välsorterad modeaffär, tapisseri- och minuthandel såväl i stad som å landsbygden.
Partiförsäljning hos Wallin & Bäckman, Husqvarna.
Nederlag hos Herr Aug. Richard, Jönköping.

Stockholm 66 Götgatan 66 Stockholm
rekommanderar sina tillverkningar af:
Lager-Öl, Lager-Dricka
Pilsner-Öl, Iskällar-Dricka
samt såsom specialitet:
Pilsner-Dricka
Allm. telef. 36 56. Rikstel. 13.

Möblera med de välkända **Katrineholmsmöblerna** ty dessa äro vackra, starka och billiga. Carl Fredriksons Träförädl.-A. B., Katrineholm.

KÖP **LIPTONS** TÉ!

Metallfabriksaktiebolaget
C. C. SPORRONG & C:O
23 Regeringsgatan 23
STOCKHOLM
Utför: förgyllning, försilfring, förnickning samt renovering af antika och moderna metallarbeten

Crème de Cholepalmine,
utmärkt antiseptiskt hudmedel mot köld, säljes i tuber å 30 och 75 öre hos Herrar **Speckeri-, Färg- och Parfymhandlande** m. fl. samt å Apoteken.

Dekorationsväxter för boningsrum.

Friska och vackra exemplar af Palmer, Araucaria (Austral. gran), Ormbunkar, Asparagus, Philodendron, Aletris, Marantha, Selaginella m. fl. försäljas från
Haga Trädgårds växthus.
Någon försäljning i förhyrd lokal inom Stockholm kommer denna höst icke att äga rum.

Guldmedalj å Världsutställningen i Paris 1900.
Öfverträffad till frambringande af en vacker hud.
KALODERMA
• KALODERMA-GELÉE • KALODERMA-TVÅL •
F. WOLFF & SOHN, KARLSRUHE
Erhålles å Apoteken samt 1:sta klassens Parfyeri- o. Frisér-Affärer.
Partilager: Lejonets materialhandel, Malmö.

GEFLE MANUFAKTUR-AKT.-BOLAGS
Oblekta, Blekta och Färgade
VÄFNADER
försäljas i parti från kommissionslagret i Stockholm hos **ADOLF BODELL**
Skyddsstämpel.

Som vi den 1 januari 1902 komma att ombilda vår affär till

aktiebolag

hafva vi beslutat

Realisera

hela vårt stora lager af

Möbler, Mattor, Möbeltyger, Gardiner m. m.

med alla nu inkomna nyheter, till betydligt nedsatta priser, samt delvis till och under inköpspris, och rekommendera vi detta enastående tillfälle vid uppköp af ifrågavarande artiklar.

OBS. Realisationen fortgår hela hösten. Vördsamligen

11 Drottninggatan. **Myrstedt & Stern,**
Kongl. Hofleverantörer.

Med anledning af »Clematis» vår defulla uppsats i Idun för d. 10 febr. »Om farorna vid barns uppfödande med komjölk», få vi härmed som fullt jämförlig med alla förekom. rutländska apparater framhålla:

BABY

SVENSK DIFLASKAPPARAT rekommenderad af professor Medin. Apparaten kostar komplett med 8 flaskor och kokkärl — kr. 6:—
Dito utan kokkärl — 3: 50
Med hvarje apparat följer »Kortfattade regler för späda barns uppfödande med komjölk» af professor O. Medin.

Apparaten, som redan vunnit särdeles stor spridning äfven i grannländerna, är utom af professor Medin och d:r Carl Flensburg i Idun för den 2 mars 1892, förordad af o. professor W. Pipping i Helsingfors och d:r Chr. Dederlein i Kristiania m. fl. Säljes i parti hos hrr B. Abramson & Co., Stockholm och i minut hos hrr Alb. Stille, Ch. O. Werner, Josephsson & Agren, Sandbergs bosättningsmagasin, Kuntze & Co., Numa Peterson, Akerholmska bosättningsmagasinet samt alla apotek i Stockholm. Göteborg i Ch. O. Werners filial. Dessutom å de flesta apotek i riket.

Den bästa gåfva åt de unga

är ett prenumerationskvitto på

KAMRATEN,

illustrerad tidning för Sveriges ungdom,

som genom sin varmt fosterländska och verkligt ungdomsfriska anda hos såväl föräldrar och målsmän som hos de unga själva allt mera befäst sin rangställning som vårt lands förnämsta ungdomsblad.

Pris för helt år 3 kr., halft år 1: 75.

Alla numren från årets början kunna ännu erhållas.

Rättviks Touristhoteller

öppna hela året.

Ombyte af vistelseort, frisk luft, är helsa, kraft o. energi.

Komfortabla anordningar efter olika årstider.
Pensionspris, incl. rum, vivre, elektrisk belysning Kr. 42, 46, 52 per vecka.
Beställningar ske medelst post eller telefon: Rättvik.
WILHELMINA WAHLGREN.

CARL F. KÄLLSTRÖM

JUVELERARE

4 ÖSTRA HAMNGATAN 4

MALMÖ

SPECIALITÉ: KONSTNÄRLIG CISELERING

Man mår aldrig väl

af oblandadt kaffe, som alldeles förstör Eder, hvarför man alltid bör blanda det med **Stockholms Kaffe-Aktiebolags** berömda **Intubikaffe**, som gör kaffet godt, hälsosamt, välsmakande, ytterst drygt och billigt samt förhindrar kaffeförgiftning.

Paketer å 25 och 10 öre i alla speceri- och diverseaffärer. OBS. att firmans namn, **Stockholms Kaffe-Aktiebolag**, är tryckt å alla paket, ty endast dessa äro verkligt äkta.

Ida Donker,

3 Engelbrektsgratan 3, Stockholm, har hemkommit från utlandet och återtagit sina språklektioner.

Fysiologiska skodon.

Skomakare C. NILSSON,
Drottningg. 100 — Stockholm.

Lektyr.

Ett antal äldre årgångar realiseras till betydligt nedsatta priser och erbjudas för dem, som förut ej äga desamma, en billig, omväxlande och lärorik lektyr. Mot insändande af nedannämnda belopp till Expeditionen af Idun, Stockholm, erhålles inom Sverige portofritt:

Idun 1892	2: 25
Idun 1893 (nr 1 felas)	2: 25
Idun 1894 (komplett)	2: 25
Idun 1895 (julnumret oberäknadt)	2: 50
Idun 1896 (do do)	2: 50
Idun 1897 (do do)	3:—
Idun 1898 (med juln.)	3:—
Idun 1899 (nr 92 och julnumret slut)	3:—
Idun 1900 (utan julnummer)	3: 50
Iduns julnummer 1894	0: 20
Iduns julnummer 1898	0: 50
Barngarderoben 1899 (12 nr)	0: 50
Barngarderoben 1900 (10 nr)	0: 75
Kamraten 1894 (nr 19 felas)	1: 25
Kamraten 1896	1: 25
Kamraten 1897 (nr 18 felas)	1: 25
Kamraten 1898	1: 50
Kamraten 1899	1: 50

Vid rekvisitionen, som skall åtföljas af likvid, torde noga uppgifvas, hvilken af ofvannämnda årgångar som önskas.
Exp. af Idun.

Närvsjuka o. klena

personer samt obotligt sjuka erhålla god vård å sjukhemmet Haga, adr. Tideholm.

Stamning,

äfven svårare fall botas af fru M. Lejdström, Strengnäs. Ref. o. inlyg på begäran

EVAS DÖTTRAR. Tvänne g'ada gossar önska tillbyta sig en mängd vykort. Korrekt svar utlofva »Pelle» och »Pälle», Vaggeryd p. r.

TOPSY, liten ovanligt fin fox-terriervälp af absolut äkta ras, söker en tillgifven matmoder. Svar till veterinär Flyborg, Södertelge. (G. 17871)

Äkta taxvalpar

till salu hos E. J. TUREN, adr. Grillby. Allm. och Rikstelefon.

Ressällskap

till London omkr. d. 15 okt. med någon dam eller familj önskas af en ung flicka. Härå reflekterande behagade meddela svar i biljett märkt »London» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm. (G. 5895)

STUDENT, med utmärkt vackra betyg, önskar handleda en eller flera skolynglingar i reala ämnen. »Realstudent A.», Postkontoret vid Karlbergsvägen, p. r.

EN UNG FLICKA, som för sin hälsas skull ämnar tillbringa vintern i Italien, frågar om någon som varit där, kan rekommendera något treffligt pensionat. Svar under adress »21 år». Gefle p. r.

För skolor och hem.

Alla slags lätta, praktiska små arbeten, kunna erhållas i Kindergarten, Kommandörsgatan 25, Stockholm.
OBS. Endast till landsorten. Priskurant sändes omgående.

RESSÄLLSKAP till Frankrike eller Schweiz i höst, sökes för en flicka af god familj. Svar till »X.», Kårehögen.

Privathotell,

20 Humlegårdsgat., 1 tr. upp. Centralt läge. Komfortabelt. Moderata priser. SELMA BERG.

Damfrisering och Champonering

är öppnad 51 Drottninggatan 51, 1 tr., och rekommenderas i ärade Damers hägkomst. Allm. Tel. 77 14. Vördsammast.
Hilda Nyback.

Vi hafva äran meddela

att vi utsändt till våra rese- och platsagenter vår storartade och rikhaltiga profkolektion för höstsäsongen, bestående af herr- och damtyger, bomulls- och linnevaror, samt gardiner m. m. i tusentals olika mönster.

OBS. Hvar och en torde innan köp göra å annat håll först bese kollektionen hos våra agenter.

OBS. Priserna äro endast engros priser.

Med utmärkt högaktning
H. Asch & Co.,
Stockholm.

LINNE.

Handväfda linneväfnader och duktyger sändas direkt från tillverkaren mot efterkrav. Begär prover och prisuppgift.
Linnevärfveriet, Borås.

Väfskola.

Efter 1 okt. kunna bildade flickor, som vilja lära sig väfnad och matlagning inackordera sig hos undertecknad. Bref besvaras. OBS. Af lista upplagans väfböcker säljas några exemplar billigare.
Nina von Engeström, Örebro.

Brages räntor fördelaktiga.

Ingen förvaltningsavgift.
BRAGES Hufvudkontor, 12 Kungsträdgårdsg. Stockholm.

Förtening

verkställes alla dagar med rent engelskt tenn af

C. W. Dahlstedt & Svensson,
Norrländsgatan 25.
Rikstel. 2138. Allm. tel. 5346.

IDUN,

Illustrerad tidning för kvinnan och hemmet,

bör finnas i hvarje hem.

Prenumerationspris m. m. se första sidan!

Högstedt & Co

32 Regeringsgatan 32 — Stockholm —
Specialitet:

Bordeaux- & Bourgogne-viner
Billiga priser.

Erik Plate & Co:s, Göteborg,

Skosvärta

för Box Calf.

är oöfverträffad.

Pris Kr. 7,50 pr dussin.

Återförsäljare antagas.

Prenumerera på

BARNGARDEROBEN

alla mödrars ovärderliga skatt och hjälpreda, som utkommer en gång i månaden med ett 8-sidigt nummer, innehållande bortåt ett hundra illustrationer öfver allt som hör till barnens dräkt, från de spädate åren till vuxen ålder, och åtföljdt af en stor dubbelsidig mönsterbilaga.

Pris för halft år

kr. 1: 60.

Toiletpapper,

af bästa kvalitet, sändes mot efterkrav i paket å 2 eller 5 kr. fraktfritt pr järnväg från **Bäckhammars Nya Aktiebolag**, adr. Värml. Björneborg.

LEDIGA PLATSER.

EN ENKEL, villig och glad flicka, kunnig i matlagning, bakning, sömnad m. fl. inombus förekommande göromål, kan genast få god plats i Bergslagen, om rekommendationer och löneanspråk uppgifvas till »X. Y. Z.», Kopparberg.

NORRA INACKORDERINGSBYRÅN, Mästersamuelsgat. 62, Sthlm. Ansk. platser åt lärarinnor, värdinnor, sällskapsd., affärs- och hushållsbitr., barnfröknar.

EN GLAD, anspråkslös flicka af god familj, kunnig i klädsömnad och villig att biträda med barnens tillsyn och läxläsning, erhåller genast plats. Löneanspråk, referenser och fotografi torde insändas till fru Krumhinde, Engelholm.

FÖR HUSHÅLLSBITRÄDEN och barnfröknar finnas flera goda platser att nu söka å Stockholms Nya Förmedlingsbyrå Kammarkaregatan 48.

En bättre,

anspråkslös flicka, villig att deltaga i inomhus förefallande göromål, får plats som barnfröken hos änkefru med 4 barn. Svar med fotografi till »A. Ö.», Sundsvall p. r.

EN ANSPRÅKSLÖS, bättre flicka, duglig och praktisk, ej rädd för att »taga i», kunnig i ett hems skötande, kan erhålla plats den 1 nov. å större bruk i norra Uppland under husmoders vård. Svar ställdt till »T. E. S.» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm. (G. 5643)

En intelligent och bildad flicka,

häftigt musikalisk, ej över 25 år, önskas att förestå hushåll för ung järnvägsingenjör i vackert trakt i Värmland. Svar med uppgift å lönepretentioner jämte fotografi, som återställs, torde insändas till Svenska Telegrambyråns Annonssaf., under sig. Home.

Sjuksköterskor!

En examinerad sjuksköterska (häftigt Sofia-syster) önskas i fint hem för sjuklig dam. Villkoren mycket goda. Bästa rekommendationer fördras. Svar snarast möjligt till »Kalmar», Kvarnlyckan p. r.

Husmodersbefattning vid Akademiska Sjukhuset i Uppsala

är ledig. Husmodern skall öfvervaka ordningen och den inre hushållningen inom sjukhuset samt hafva insesende öfver och värda inventarierna, särskildt linne- och sängklädersförrådet. Därjämte skall hon vara föreståndarinna och matmoder för sjuksköterskorna. Lönen är 700 kr. och allt fritt. Ansökningar, ställda till sjukhusets direktion, insändas till det Akademiska sjukhusets kontor, Upsala, före den 5 nästkommande November. (G. 18783)

Sedan Gefleborgs läns landsting beviljat anslag till aflöning af sex stycken sjuksköterskor, hufvudsakligen afsedda för epidemijukvården inom länet, kungöres dessa platser, som tillträdas 1 januari 1902, härmed lediga till ansökning.

Förmånerna äro 600 kronor årlig lön samt fri kost och bostad vid förättning; vid vård af icke smittosjuka tillkommer dessutom arvode af 50 öre pr dag.

Sköterska bör ha fyllt 21 år, äga god fräjd, vara frisk samt med godkända vitsord ha genomgått fullständig sjuksköterskekurs vid sjukhus och dessutom erhållit undervisning i epidemijukvård och desinfektion. Ansökningar, åtföljda af intyg om fyllda kompetensvillkor samt tjänstgöringsbetyg, insändas före den 20 nästkommande November till Förste Provincialläkaren **A. J. Larson, Gefle**, som äfven meddelar närmare upplysningar.

ALLVARLIG, ordentlig kokerska, kunnig i enkel matlagning och bakning, erhåller plats å landegendom nära Stockholm. Kösa biträde. Svar till »M. A.», 3 Näcksströmsgatan 2 tr. upp, där underrättelse lämnas om platsen. (G. 110833)

BARNFRÖKEN, häst kunnig äfven i kläd- och linnesöm, erhåller plats i tjänstemannafamilj. Svar t. »B. 13», Uddevalla p. r.

GODT om platser för guvernanter, hushållsbiträde samt barnfröknar att söka å Nya Inackorderingsbyrå, Brunkebergsg. 3 B. Etabl. 1887. (G. 5871)

Sjuksköterskeplatsen å Halmstads epidemiska sjukhus (25 sängar) är ledig tillträda den 1 nästkommande Januari 1902 kr., dessutom treflig bostad, ljus och ved, jungfru som hjälp. Villkor: att ensam sköta de sjuka; att hafva haft sjelfständig dylik verksamhet förut samt i öfriga afseenden fullt kvalificerad. Ansökan och betyg torde före nov. månads slut sändas till Förste Stadsläkaren, Halmstad. (G. 17795)

EN ANSPRÄKSLÖS, bättre flicka erhåller plats den 1 nov. i läkarefamilj, att biträda under mottagningarna samt dessemellan deltaga i husliga sysslor och tillse 2 mindre barn. Svar med löneanspåk till »Dr N.», Göteborg III, p. r.

FÖR EN arbetsam, ordentlig och barnkär flicka, något kunnig i sömnad samt villig deltaga i alla inomhus förekommande göromål, finnes plats i mindre familj på landet. Svar, häst med fotografi och rekommend., t. »Familjemedlem», Avesta p. r.

LÄRARINNA, skicklig och undervisningsvan i vanliga skolämnen, språk o. musik, erhåller genast plats i familj, om fotografi, betyg och löneanspåk insändas till kyrkoherden G. Håkansson under adress Pernäs (Öland).

ÄLDRE DAM önskar som sällskap och biträde en bättre, bildad flicka, som är enkel, huslig, musikalisk och vid godt lydne. Rek. o. fotografi samt löneanspåk torde insändas till »A. S. B.», Jönköping p. r.

HUSHÅLLSBITRÄDE. En anspråkslös flicka erhåller plats på landet, där ingen jungfru finnes. Svar till »Stockholms närhet», Dagens Nyheter's hufvudkont. Klara V. Kyrkogata 6.

EN RASK, ARBETSAM och ordentlig flicka får plats som hush., och någon hjälp med 2 barn, i familj på landet. Svar till »M. D. B.», Iduns exp. f. v. b. (1834)

MEDELÄLDERS, barnlös änkan önskar värinna för sitt hem. Sökanden bör vara kunnig i matlagning och vanliga i ett hem förekommande göromål. Svar med fotografi sänds snarast till »Ax—m», Grythytted.

NU GENAST eller till hösten finnes plats i allvarl. hem i Stockholm, för en frisk och stark, anspråkslös, häst kristl. sinnad flicka, van vid arbete och ordn., punktlig och samvetsgrann, fullt kunnig i matlagn., bakt. m. m. samt enkl. klädsöm. Sök. skall med hjälp till det gröfre, sköta matlagn. Svar till »Framtidsplats», Gottfrid Westlings bokhandel, Drottningg. 61, Sthlm.

FÖR EN ANSPRÄKSLÖS, bättre flicka, som är van och villig att deltaga i husliga göromål, finnes plats i godt hem i landsorten att tillträdas nu genast. Svar till »W. M. D.», Fjällbacka.

På maskinskrifningsbyrå för att inläras att förestå densamma, finnes plats nu eller om en månad. Fordringar: ordentlighet och villighet till arbete; språkkunskap önskvärd men ej nödvändig; öfriga villkor pr korrespondens. Den som insätter mindre kapital får i vissa fall förtä. Om så önskas, erhålles bostad i principalens hem. Svar emotes till »Type-writer 32», Stockholm p. r.

PLATSSÖKANDE.

UNG flicka af god familj, kunnig i hushållsbestyr, sömnad m. m., frisk, gladlynt, arbets-, önsk. plats. Svar »Landlif», Iduns exp. f. v. b.

DUGLIG och af alla hushållsgöromål intresserad bildad flicka önskar plats. Kan matl., bakt., sömn. m. m. Svar »Villig hjälpreda», Iduns exp. f. v. b.

EN 22 årig flicka af god familj önskar plats som sällskap och hjälp i mindre familj i stad eller på landet. Svar till »K. 1901», Örebro p. r.

21-ÅRIG FLICKA af god familj, som genomgått en kurs i fröken Hedda Croni hushållsskola, önskar erhålla plats i aktingsvärdt hem, där hennes biträde behöfves och där tillfälle till vidare praktisk utveckling förefinnes. Ett i allo godt bemötande som medlem af familjen fördras. För öfrigt små pretentioner. Alla närmare upplysningar genom Norra Inackorderingsbyrå, Mäster Samuelskatan 62, Stockholm.

PLATS önskas af ett fruntimmer, kunnigt i alla inomhus förefallande göromål; vill gärna deltaga i kontorsgöromål, har de sista 10 åren varit anställd i bokhandel o. således förtrogen med allt hvad därtill hörer. Svar till »1901 Arbetsam» under adr. S. Gumælii Annonssbyrå, Stockholm. (G. 5840)

TILLTAGSEN, frisk och glad, bildad flicka, kunnig i matl., bakt. m. m., sömnad, söker plats. Svar »Ordningfull» under adr. S. Gumælii Annonssbyrå, Sthlm. (G. 5870)

PLATS önskar barnkär lärarinna, van att undervisa i alla ämnen, språk, musik, handarb. Svar »Små anspråk» under adr. S. Gumælii Annonssbyrå, Sthlm. (G. 5869)

EN 21-årig bildad flicka önskar komma i en god familj i Stockholm i medio af oktober för att vara husmoder till hjälp och sällskap och äfven biträda vid barns läxläsning. Har genomgått kurs i kläd- och linnesömnad. På lön fastes ej något afseende. Svar till »21 år», Iduns exp.

23-ÅRIG prästdotter önskar plats i bildad familj, som hjälp och sällskap till husmodern, där hon blifver anseend som familjemedlem. Van att deltaga i de inom hemmet förekommande göromålen, äfven skrifgöromål. Såväl skriftliga som muntliga rekommendationer finnas. Snart svar till »Godt bemötande», Björkvik.

FLICKA, från godt hem, som genomgått 8-klässigt elementarläroverk, önskar plats i familj att undervisa minderåriga barn och för öfrigt hjälpa till med hvad som förekommer. Svar till »17 år», Upsala p. r.

KV. GYMNASIUM med flerårig praktik o. goda rek. önskar plats hos familj i landsorten. Svar »A. B. 1901», Iduns exp.

Värdinna.
En praktiskt bildad kvinna, af god familj, önskar plats som värdinna, häst i ett hem där barn och ungdom finnes. Sökanden har vänligt och gladt lynne, och är kunnig i allt som hör till ett hems skötsel. Bästa referenser. Svar till »Godt lynne», Iduns expedition, Stockholm. (1835)

Plats som värdinna önskas af fullt kompetent person i hem på landet eller i stad. Gärna där barn finnes. Vidare genom Th. Tjåders Byrå, Brunkebergstorg 12. (S. T. A. 94488)

ANSPRÄKSLÖS, bättre flicka önskar plats i god, enkel familj, för att vara behjälplig vid alla inom hemmet förekommande arbeten. Någon lön önskas. Svar till G. B. 1901», Iduns exp.

EN BÄTTRE flicka önskar plats i familj att förestå hushåll, har vana och lust för husliga göromål. Lön önskas. Svar till »A. H.» p. r. Traheryd.

På större landegendom, prästgård el. dyl. önskar en bild. flicka plats att vara husmodern behjälpl. Svar märkt »20», Karlskrona p. r. (G. 17685)

EN 20-årig bättre flicka, önskar plats i liten familj på landet. Villig delt. i alla inomhus förek. göromål. Svar till »20 år», Örebro p. r.

EN 22-årig, arbetsam flicka, önskar plats i hembageri eller också som ensam i mindre familj. Svar till »R. P.», Iduns exp.

EN I ALLO DUGLIG, äldre bildad flicka, kunnig i sömnad, hushållsgörom. m. m., söker plats i aktadt hem, där jungfru finnes, häst i Stockholm eller dess närhet. Godt sätt och sinne. Närmare meddelar lektorskan Flach, Valhallav. 29 I, Sthlm.

HUSHÅLLERSKE-VÄRDINNEPLATS hos ungarl. el. änkan önskas i höst af bättre flicka, kunnig i allt som hörer till ett ordentligt hems skötande, såväl på landet som i stad, äfven kunnig i väfnad och handarbeten. Rek. finnas. Svar emotes tacksamt till »G. S.», Linköping p. r.

EN UNG, bättre flicka, önskar mot fritt vivre vara behjälplig med inomhus förefallande görom., i landsortsstad eller landegendom. Svar märkt »Arbetsam» mötes tacksamt till Iduns exp.

EN SNÄLL och villig bättre flicka, önskar nu genast plats i bildadt hem, att gå frun tillhanda mot fritt vivre. Snart svar emotes tacksamt till »24 år», p. r. Sandbäck.

EN BÄTTRE, anspråkslös flicka, önskar plats som värinna hos änking eller ungherre, kan förete de bästa såväl muntliga som skriftliga rek. Svar till »A. B.», Svenska Dagbladets räkningskontor.

SOM BARNFRÖKEN söker en ung flicka plats för att undervisa nybörjare, äfvenså att sköta barn. Svar emotes tacksamt af »H. L.», Högbergsg. 34, Portvakten, Stockholm. Referens: Fr. H. Nordström, förestånd. vid Löfvéns seminarium i Sthlm.

ANSPRÄKSLÖS FLICKA af god familj, van vid husliga sysslor, önskar i medio af nov. plats i bättre hem för att deltaga i inomhus förefallande göromål. Undervisning till ett å två barn i vanliga skolämnen, kan äfven ske — om så önskas — och fördras för detta någon liten lön, men i första rummet att få blifva anseend som medlem af familjen. Svar till »Agnes 21», Atvidaberg p. r.

UNG, BILDAD FLICKA, önskar på ny året plats å större egendom eller bruk för att lära sig hushåll. Kunnig i handarbete. Svar till »Musikalisk», Örebro p. r.

FLICKA, som genomgått hushållsskola, önskar plats i finare familj, häst på landet, för att deltaga i inomhus förefallande göromål. Svar märkt »H. M.» sändes under adress Mon, Dalsland.

EN UNG FLICKA önskar plats på juridisk byrå. Har förut innehaft dylik anställning. Svar emotes tacksamt till »Platsombyte», Iduns exp.

EN PÅLITLIG, hurtig flicka, kunnig i husliga göromål och sömnad, söker plats i godt hem. Svar märkt »M. J. 1901», Gefle. p. r.

EN UNG FLICKA, som genomgått ett års kurs på länslasarett, önskar plats i familj som sjuksköterska. Svar till »Sjuksköterska», Landskrona p. r.

EN UNG DAM, fullt hemmastad i alla husliga göromål, önskar förestå eller på egen hand sköta hemmet för respektabel herre. Svar till »27 år», Sv. Dagbl. Depeschbyrå, Gustaf Adolfs torg.

EN UNG, bättre musikalisk flicka, söker plats som värinna eller som sällskap och hjälp i familj. Svar till »L. 1901», Örebro p. r.

VÄRDINNEPLATS önskas i aktadt hem af person med jämnt och godt lynne, praktiskt och van att med intresse och sparsamhet ordna ett hem så i stad som på landet. Mycket barnkär. Musikalisk. Utmärkta referenser. Svar till »Pliktrogen», Mörrum p. r.

UNG, anspråkslös flicka från landet, önskar mot fritt vivre plats i prästgård, större landegendom eller dyl. Ar villig deltaga i alla uti ett hem förekommande göromål. Svar tacksamt till Nordiska Annonssbyrå, Göteborg, märkt »J. A. 20».

UNG, TREFLIG flicka söker härmed plats såsom hushållerska nu genast eller efter öfverenskommelse van att på egen hand sköta ett hem. Svar till »Huslig M.», Iduns exp. f. v. b. (1790)

EN 20-ÅRS flicka önskar plats i familj, att vara frun behjälplig i alla förekommande göromål, kunnig i handarbete, något musikalisk. Små pretentioner. Svar till »Villig», Vesterås p. r. (1791)

SKÅNSKA af god familj, önskar plats i godt hem, att mot fritt vivre eller någon betaln. vara som hjälp och sällskap. Ar något kunnig i enklare matl. Svar emotes inom 5 dagar till »Nanna», Iduns exp.

ETT FRUNTIMMER (häftigt musikaliskt) erhåller hel inackordering med eget rum. Läget Mosebacketorg. Vidare underrättelse lämnas i porslinsboden 27 Götgatan, Sthlm.

PÅ MINDRE EGENDOM, 3/4 tim. järnvägsresa från Stockholm, kan ett bättre fruntimmer erhålla billig inackordering. Svar till »Musik», Täby.

En bok för kvinnorna! En bok för hemmen!

Från Nilsson & Berglings förlag, Stockholm, har i dagarne utkommit:

FRÄNSKAPENS LAG

och andra noveller och dikter af JOHAN NORDLING.

Med konstnärligt omslag i färger af ARTHUR SJÖGREN.

Pris kr. 3.

Utdrag ur kritikens utlåtanden:

Dr C. D. af Wirsén i Posttidningen: »I allmänhet utvisa dessa författares dikter — en verklig begåfning, som blott behöfver att ytterligare fördjupas i intensitet och tillika väjas vid större konkretion i uttrycksättet. Man ser i alla fall, att här finnes verklig känsla. Tillika skyrf förf. det fulla, det oädlade, det sinnesretande, och detta lofar godt för hans blifvande utveckling. Kärlekens stilla lycka, hemmets fröjder och naturens fågning synas vara de ämnen, som närmast beröra hans sinne och bäst passa att tolkas af hans lyra. Dessa ämnen äro outömliga och i inre betydelse visst icke underlägsna de »större» ämnena ur saga och häfd. Allt kommer an på ingivelsens styrka, känslans innerlighet och konstnärligheten i utörfandet.»

Prof. Oscar Levertin i Svenska Dagbladet: »Mjuk hand och älskvärd, naturlig uppfattning, rikedom på känsla och sympati utmärka — dessa små kvinnschildringar. — Några tillfällighetsdikter klinga synnerligen friskt och älskvärdt, med mycket af ögonblickets skimrande och flyktiga strålbrytning.»

Dr Sven Söderman i Stockholms Dagblad: »Johan Nordling — förörfvade i unga år ett mycket godt anseende som stilist och verklighetsframställare och lade i dagen en speciell förmåga att sjelffullt skildra unga kvinnor. Den nya samlingen — röjer mestadels samma karaktärsdrag och öfriga kännetecken som hans forna skildringar — fint kända och stilistiskt välformade äro de alla. — Det är fortfarande unga, genom hjärtats renhet utmärkta kvinnor, som utgöra hufvudföremål för hans berättelser.»

Dr F. Vetterlund i Aftonbladet: »— något äkta känsligt kommer fram flerstädes. Man läse blott skildringen af sjelfva fågelboet i utkastet med detta namn och af de älskandes skogs promenad; allt detta är verkligt.»

INACKORDERING på naturskön egendom, i Södra Sverige erbjudes damer som beh. lagn och hvil. Pris 75 kr. pr mån. Svar »Hvita» Bjersjölagård p. r.

I en ämbetsmannafamilj, boende i villastaden erbjudas 2 unga flickor ett hem under vistelse i Stockholm. Pianska är samtalspråket. Tillfälle till språkrekitioner. Inga andra inackorderingar emottagas. Pris 90 kr. i mån. Svar till »L. F.», Iduns exp. (1845)

EN SÄRDELES vackert belägen stilla prostgård i Värmland — hög, ren skogslyft — mottagas unga flickor, icke tuberkulösa, med eller utan önskan att deltaga i hushållsgöromål. Närmare upplysningar under adress »Prostgård», Karlstad p. r.

UNG, anspråkslös flicka af god familj, önskar komma i fin familj på landet, häst prästgård i södra Sverige, för att lära sig i allt som förekommer i ett godt hem. Svar med prisuppgift torde sändas i bref till »Ellen 19» under adress S. Gumælii Annonssbyrå, Stockholm.

Pension. För två flickor, omkring 5 år och hvars föräldrar större delen af året vistas utomlands, önskas inackordering på landet i en familj, där de kunna komma i åtnjutande af nödig undervisning tillsammans med jämnåriga. En plats ej för långt från Stockholm fördrages. Svar till »S» under adr. S. Gumælii Annonssbyrå, Stockholm. (G. 5876)

TO PARENTS & GUARDIANS. Mrs Halliburton (Widow of the late Charles D. Halliburton Esq. of the Chartered Bank of India, Australia & China) receives young ladies who are introduced or recommended & who wish to spend a few months in London. Terms on application. Address: 32 Dean Road, Willesden Green, London N. W.

Reference kindly permitted to fru Th. Abrenberg, Götbergsgatan 42, Göteborg. (G. G. 4767)

ETT ENKELT, godt hem på landet, 5 kilometer från järnvägsstation, finnes tillfälle till billig inackordering för dam eller herre. Svar »I. L. Z. B.», Tibro p. r. (1739)

Pellerin's Margarin
är bäst!

Sparkasseräkning
4 proc. ränta.
Nordiska Kreditbanken
1 Drottninggatan 1
Mynttorget 4 Drottninggatan 102

Barnängens
Corilit,
hvit, brun och svart,
i tuber och burkar.
Bästa putscream
för skodon!

CARL BROMAN & Co
Manufakturaffär och Damskrädderi
Lager af franska Siden- och Ylletyger
34 Drottninggatan 34
STOCKHOLM.

Tillfälle att köpa böcker
ovanligt billigt
genom F&H-
crantz & Co's nu pågående
stora Bokrealisation. Kata-
log (48 sidor) erhålles gratis i
bokhandeln och sändes kost-
nadsfritt med posten. OBS. de
nedtagna priserna och dess-
utom extra fördelar samt de
Sextio (60) Grupperna
m. m.

Snörlifvet La Gracieuse.

Detta så mycket omtyckta och för äldre,
korpulenta personer rekommenderade snör-
lif, som förut endast har funnits hos Hen-
ric Labatt, finnes nu i stort lager hos
undertecknad. Snörlifvet tillsändes, om
lifvidden uppgifves.

Amanda Smedberg,
29 Drottninggatan 29.

Kvaliteten
icke kvan-
titeten af
järn fram-
bringar
nytt rikt
blod.
Capsuloids
Capsuloids
har kvali-
teten och
den noga
kvantite-
ten som
blodet
dagligen
kan ab-
sorbera.

Det i följande rekommendation omtal-
ta, utmärkta resultatet är framkalladt af
det nya, rika blod, som är frambragt ge-
nom att taga endast 3 Capsuloids
dagligen.

The Capsuloid Comp. 18/1901.
Undertecknad har i 2 år litit af ofta åter-
kommande svimningsanfall, varit blek, utan
aptit och har alltid känt sig trött. Jag
tog då 3 Capsuloids dagligen och trots
det jag endast har använt 2 askar, har jag
sedan icke haft ett enda svimningsanfall.
Jag har fått en god kulör, en utmärkt
aptit, har tilltagit 5 pd i vikt och den
ständiga känslan af trötthet har öfver-
gifvit mig. Jag ä. 30 år gammal och har
2 barn. Köpenhamn, Nikolaigade 20, 4 tr.
Högaktningsfullt MARTHA LARSEN.
Capsuloids erhållas å alla apotek å kr.
2,50 pr ask. Enda fabrik Capsuloid Com-
pany, 31 Snow Hill, London.

De bästa sidentygerna

Nyheter i största urval direkt från fabriken.

erhåller man af förstklassigt råmaterial i solida färger. Den, som
önskar ett godt, hållbart sidentyg, torde rekquirera profver från den
gamla väl renommerade Sidenfirman

E. Spinner & C:ie, Zürich
(förr J. Zürriers sidenfabrik).

Wilhelm Rieger
parfumeur,
Frankfurt a/M,
rekommenderar såsom specialiteter:
Genomskinlig kristalltvål
Erkänd den bästa och i bruket
drygast af alla toilette-tvålar.
Perles d'or.
Ny och fin parfym för nåsduken.
Finnes i alla finare parfymaffärer.

EDISON

**FLÅKT-MOTORER
BATTERIER
FONOGRAFER och
PROJECTOSCOPE.**
Fullst. katalog n:o 14 på
begäran
Gem Phonograph Kr. 88 —
ny modell.
Standard 76.—
Home 114.—
Spring Motor 190.—
M Electric 228.—
Concert 285.—
Edison Records 1.90
Edison Blanks -76
Concert Records 5.70
Concert shaved
Blanks 3.80
Projectoscope
(rörliga bilder)
ny modell 323.—
Edisons kombine-
rade projecto-
scope och ste-
reopticon (ny
modell) 418.—

Original films till projectoscope för
hvar 50 fot långd 28.50
Rekvirera fullst. katalog n:r 14 öfver alla
apparater tillverkade vid the Edison Labo-
ratory och adressera alla order å äkta Edi-
son apparater till
National Phonograph Co., Foreign Department,
C. E. STEVENS, Manager, 15 Cedar St.,
New York, U. S. A.
Telegrafadress: Estaban, New York.
Codex: A. B. C. A. i Lieber's och Com-
mercial.

Glöm icke
att
**Mustads
Taffelgrädd**
är bästa och billigaste
bordsmör.

**Malmö-
Galoscher**
med pompadourklackar
rekommenderas.

KNEIPP BADEN.
Kurort. Vattenbehandling m. m. Öpen
året om.

Tidaholms Fantasimöbler,
rikhalt. urval i forn-
nord. stil. Fullst.
rumsmöblemang ut-
förs i alla olika
variationer efter or-
der. Mod. mönster
för glödbränn. o.
glödbesvär. Begär
kollorering uppläggas,
glödbesvär verkställes.
Begär prisuppgifter från
Tidaholms Bruks Aktiebolag,
Tidaholm.
(Försäljningsmag. Beridarebang. 27, Sthlm.)

Allm. telefon:
8 68, 47 35,
47 36.

**Olaus Olssons Kolimport-
Aktiebolag**
etableradt i Stockholm 1880.

Rikstelefon
179.

1:a Anthracit.
Hushållskol. Cokes. Briketter.

A. WILH. PETRIS Grynfabriks Aktiebolags

i Hvetlanda

prisbelönta tillverkningar af
ångpreparerade och krossade
hafregryn samt ångprepareradt
hafremjöl försäljas i hvarje
väl sorterad speceri- och deli-
katesaffär

Obs! Ej att förväxla med
2:da s. k. Hvetlandagryn af
annan tillverkning. Hvarje
kolly af vår tillverkning är för-
sedd med vidstående stämplrar

KUNGL. HOFLEVERANTÖR.

MELLINS FOOD
Bästa Näringsmedel

för Barn och Sjuka.

Prof. gratis från Axel Lennstrand, Gefle.

Fagersta d. 7 sept. 1901.
Herr Axel Lennstrand,
Gefle.

För min elfva månader
gamla dotter, har jag de si-
sta 3 månaderna använt
»Mellins Food» och funnit
detta preparat så välgörande
och närande för henne, att
jag icke kan undvara det.
Eftersom jag nyligen hit-
flyttat och här på platsen
»Mellins Food» icke är till
salu, vill jag härmed vända
mig direkt till Eder med öd-
mjuk anhållan om, att Ni
godhetsfullt ville per omgå-
ende på billigaste sätt hit-
sända
4 flaskor 1/1 »Mellins Food».

Högaktningsfullt
C. Hörle,
Metodistpastor.

Hernösands Ensk. Bank
Kungsträdgårdsgatan 16.
Sparkasseräkning — Kassafack.
från 15 kronor för år.
Värdehandlingar mottagas till förvaring och förvaltning af Notariatsafdelningen.

Dagligen inkomma för säsongen
Moderna Garneringsartiklar
till kappor och klädningar.
Stort urval af färdigsydda Bluslif af siden, ylle och kläde.
J. F. HOLTZ,
H. M. Drottningens Hofleverantör,
5 Brunkebergstorg 5, 35 Stora Nygatan 35
och 8 Sturegatan 8, Stockholm.
OBS! Order från landsorten exp. omgående. Proofer sändas på begäran.

Lars Monténs Neutrala Kärntvål till ylletvätt och
Oleintvål till linnetyvätt användes lämp-
ligast sålunda:
1/2 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöset, tillsättes under
omröring 20 å 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plag-
gen. Vid ylletvätt böra såväl lösningen som sköljvattnet hafva 36 å 38 grader.
Finnes hos de flesta specerihandlare samt i mina butiker
N:r 19 Stora Nygatan. — N:r 29 S:t Paulsgatan
Silfvermedalj i Köpenhamn 1888. Guldmedalj i Stockholm 1897.

Sparkasseräkning
Räntegodtgörelse 4 1/2 proc.
Aktiebolaget
Stockholms Diskontobank
Hufvudkontor: REGERINGSG.
Afdelningskontor: HÖTORGET 8.

Bankaktiebolaget
Stockholm—Öfre Norrland,
Drottninggatan 6.
Hushållräkning 4 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

**Göteborgs
Enskilda Bank**
Brunkebergstorg 12.
Sparkasseränta 4 proc.

Inteckningsbolaget.
Högsta depositionsränta 4 1/2 %
Kapitalräkningsränta 4 1/2 %
Sparkasseränta (vid afdelnings-
kontoret) 4 %

Sydsvenska
Kredit-Aktie-Bolaget,
Stockholm, 17 Fredsgatan 17.
Afdelningskontor Göteborg 31.
(Fonder kr. 4,440,000)
Deposition 4 1/2 %
Kapitalräkning 4 1/2 %
Sparkasseräkning 4 %
Upp- & Afskrifning 2 %

Prima Sv. Kräftstjartar till 2,35 per liter.
Svensk torkad Nypon 1,25 per kilo.
Svensk Blomsterhonung 1,20 per kilo.
Expedition mot efterkräf.
JANNE WESTLIN, Jönköping.

INTE GOLFDRAG
eller **SKUROS** mera
om man använder
FORSÅGA
LINOLEUM
MATTOR

Clara Fabriks
Stearinljus
LAGERMANS
Metall-Puts-Pulver
"TOMTEN"